

Juhlakalenteri.fi – Opettajan opas

Tarkista päivämäärät uudesta 2016-2017 kalenterista

Sisällysluettelo:

1. Lukijalle	2
2. Juhlavalikoimasta	2
3. Ajan laskusta ja kalentereista	3
4. Juhlat ja niiden kuvaukset	5
5. Lähde- ja muuta kirjallisuutta	49
6. Kalenterin nettiversion käyttöopas	50
7. Tekijät, palaute ja yhteystiedot	51

1. Lukijalle

Koulun arki on yhä moninaisempi. Samalla kun monimuotoisuus kasvaa ympärillämme, tarvitaan uusia menetelmiä ja ideoita, joiden kautta lapset oppivat luontevasti ja ystävällisesti kohtaamaan ihmisiä eri kulttuureista. Avuksi koulun arkeen olemme kehittäneet juhlakalenterin. Kalenterin avulla lapset ja opettajat voivat seurata eri kulttuurien juhlia. Kun oman luokan seinällä on kalenteri, keskustelu syntyy luontevasti ja kaikki oppivat uutta yhdessä lukuvuoden aikana.

Voit tulostaa juhlakalenterin seinäkalenteriksi pdf-versiosta, joka löytyy Lisätietoja-valikosta.

Vaikka kalenterissa kuvataan juhlien viettoa, perheet juhlivat - tai ovat juhlimatta - kukin omalla tavallaan ja omasta perinteestään lähtöisin. Kuvaukset ovat esimerkkejä, eivät ohjeita viettoon.

Kalenterin ovat toteuttaneet Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry ja Ad Astra rf yhteistyössä Helsingin opetusviraston, Suomen Islamilaisen Neuvoston, Helsingin juutalaisen seurakunnan, Suomen Buddhalaisen Unionin, Krishna-liike ISKCON Suomessa, Kirkkohallituksen, Suomen ortodoksisen kirkon, Suomen katolisen kirkon, Uskontojen yhteistyö Suomessa USKOT-foorumi ry, Suomen ekumeenisen neuvoston, City-Sámit ry, Suomen uskonnonopettajain liitto ry, Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajat FETO ry ja Suomen islamin opettajien liitto ry kanssa.

Helsingin opetusvirasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto ja Svenska Kulturfonden ovat tuellaan mahdollistaneet kalenterin tuottamisen.

2. Juhlavalikoimasta

Juhlapäivien valinnasta ja juhlien päivämääristä

Kalenteriin on merkitty valikoima kulttuurisia ja kansallisia juhlapäiviä, eri uskontojen juhlapäiviä ja--aikoja sekä muita tärkeitä päiviä, kuten YK:n päivä, Lapsen oikeuksien päivä jne. Kulttuuristen ja kansallisten juhlapäivien valinnassa on mm. huomioitu maamme eri kulttuurisia vähemmistöjä. Uskonnollisista juhlista kalenteriin on valittu viiden Helsingin kouluissa opetettavan uskonnon (kristinusko, islam, juutalaisuus, buddhalaisuus, hindulaisuus ja krishna-tietoisuus) juhlia. Kalenteriruudukossa kansallisten juhlapäivien edessä on Suomen lippu ja eri uskonnollisiin perinteisiin kuuluvien juhlapäivien edessä ao. uskonnon symboli.

Kalenterissa tuodaan esiin juhlia, joihin liittyy konkreettisia viettotapoja perheissä ja myös merkkipäiviä, joilla on merkitystä globaalikasvatuksen tai esim. Suomen kulttuurihistoriaan tutustumisen kannalta.

Huom! Perheiden ja yksilöiden tavat viettää oman kulttuurinsa ja uskontonsa juhlia vaihtelevat hyvin paljon. Oppilaiden on hyvä olla tietoisia tästä ja huomioida se, että saman uskonnonkin sisällä tavat ja traditiot saattavat vaihdella paljonkin.

Eri perinteissä käytetään erilaisia ajanlaskun tapoja. Länsimaiset kalenterit, ml. tämä kalenteri on sidottu ns. gregoriaaniseen kalenteriin, islamilaiset juhlat taas kuukalenteriin ja monet aasialaiset juhlat kiinalaiseen kalenteriin. Muihin ajanlaskutapoihin sidotut juhlat "vaeltavat" länsimaisessa kalenterissa, eli siirtyvät joka vuosi hieman (ks. tarkemmin ajanlaskusta ja kalentereista). Esimerkiksi ramadan-paasto siirtyy vuosittain parilla viikolla aikaisemmaksi. Voit lukea lisää ajanlaskusta Lisätietoja-valikosta.

3. Ajan laskusta ja kalentereista

Ajanlaskut eri perinteissä

Kalentereita sekä ajanlaskutapoja on useita erilaisia ja eri kalentereita saatetaan käyttää myös rinnakkain. Kalenteri ja ajanlasku sekä vuorokauden ajan vaihtuminen ovat sinänsä aina sopimuksenvarainen asia. Meillä länsimaissa on käytössä niin kutsuttu gregoriaaninen kalenteri, joka vakiintui katolisessa maailmassa 1500-luvulla ja Suomessa virallisesti 1753. Tammikuun ensimmäisestä päivästä alkavaa, vuoden kahteentoista kuukauteen jakavaa kalenteria käytetään nykyisin kaikkialla maailmassa, mutta sen rinnalla elää eri uskontojen ja kulttuuriperinteiden vaikutuksesta muitakin vuosijärjestelmiä. Vuoden alun eri ajankohtien lisäksi ne erottaa omasta ajanlaskustamme se, että vuosilukuja ei lasketa Kristuksen syntymästä, vaan esimerkiksi maailman luomisesta tai jostakin muusta historiallisesta tai uskonnollisesta tapahtumasta.

Eri ajanlaskutavat perustuvat usein kuun tai auringon liikkeisiin, josta aikaa mitataan. Myös kuu- ja aurinkokalenterin yhdistelmää käytettiin yleisesti antiikissa. Tänä päivänä esimerkiksi juutalainen kalenteri on kuu-aurinkokalenteri. Muinaisten egyptiläisten kalenteri, josta tämän hetkinen Egyptissä käytössä oleva koptilainen kalenteri ja Etiopian kalenteri periytyvät, oli puolestaan ensimmäinen puhdas aurinkokalenteri. Tähän kalenteriin myös juliaaninen ja gregoriaaninen kalenteri juontaa juurensa.

Juliaaninen kalenteri otettiin käyttöön antiikin Roomassa, Julius Caesarin hallintokauden aikana, mistä kalenteri on myös saanut nimityksensä. Tällöin vuoden alkamisajankohta määrättiin alkavaksi 1. tammikuuta. Käytännössä tämä ei kuitenkaan jäänyt ainoaksi ja monessa Euroopan maissa vuosi vaihtui kristillisellä ajalla jonain muuna ajankohtana, esimerkiksi Marian ilmestyspäivänä. Alkuaan roomalaisten vuosi alkoi maaliskuusta. Siitä johtuen vuoden yhdeksättä kuukautta eli syyskuuta sanotaan monissa kielissä vieläkin seitsemänneksi (September), kymmenettä eli lokakuuta kahdeksanneksi (October), marraskuuta yhdeksänneksi (November) ja joulukuuta kymmenenneksi (December) (vrt, latinan numerot. 7"septem", 8 "octo", 9"novem" ja 10"decem"). Keskiajalla pyrkimykset yhtenäiseen kalenteriin yleistyivät käytännön syistä. Lopullisesti tammikuun alku vakiintui vuoden aluksi kuitenkin vasta 1753, kun juliaanisesta kalenterista siirryttiin gregoriaaniseen.

Gregoriaaniseen kalenteriin juliaanisesta kalenterista siirtyminen johtui siitä että, juliaanisen ajanlaskun mukaan vuoden keskipituus on 365 päivää ja 6 tuntia, vaikka aurinkovuosi todellisuudessa on 11 minuuttia ja 14 sekuntia lyhempi. Siten juliaaninen vuosi jää aina 128 vuodessa yhden vuorokauden jälkeen aurinkovuodesta. Asia korjattiin paavi Gregorius XIII:n aikana 1582, jolloin ero oli kasvanut jo 10 vuorokauteen. Gregoriaanisen kalenterin mukaan karkausvuosia on joka neljäs vuosi, mutta poikkeuksena ovat täydet sata luvut. Gregoriaaninen kalenterikaan ei ole aivan tarkka, vaan poikkeaa aurinkovuodesta yhden vuorokauden noin 3300 vuodessa. Juliaanista kalenteria käytetään yhä ortodoksisessa maailmassa. Tästä syystä esimerkiksi Venäjän ortodoksien juhlienviettoajat poikkeavat hieman gregoriaanista kalenteria noudattavien kristittyjen juhlien ajankohdasta. Juliaanista kalenteria on korjattu Konstantinopolin yleisortodoksisen kirkolliskokouksen päätöksellä vuonna 1923. Tästä kalenterista käytetään myös nimitystä *uusi kalenteri*. Korjauksen tarkoitus oli yhtenäistää juliaaninen kalenteri gregoriaanisen kalenterin kanssa niin, että syyskuun viimeistä päivää vuonna 1923 seurasi lokakuun 14. päivä korjatussa kalenterissa, joten ikään kuin hypättiin eteenpäin 13 päivää. Uutta kalenteria käytetään muun muassa Konstantinopolin, Aleksandrian, Antiokian, Kreikan, Kyproksen, Romanian, Puolan ja Bulgarian ortodoksisissa kirkkoissa. Muusta ortodoksimailmasta poiketen Suomen ja Viron ortodoksit noudattavat

gregoriaanista kalenteria. Gregoriaaninen kalenteri on tällä hetkellä 13 päivää edellä vanhaa juliaanista kalenteria.

Juutalainen kalenteri, jossa vuosiluvut lasketaan Tooraa seuraten maailman luomisesta, pohjautui varhaisempaan Babyloniassa kehitettyyn kalenteriin. Siinä yhdistyivät kuu- ja aurinkovuosi. Antiikin Kreikassa ja Roomassa seurattiin kuuvuotta, joka jakaantui kuun kierron mukaan kahteentoista 28 päivän kuukauteen. Tämä tasattiin aurinkovuoden kanssa karkauskuukausilla. Juutalainen uskonnollinen kalenteri noudattaa yhä tätä laskutapaa. Juutalaiset vuorokaudet ja juhlapyhät alkavat aattoillan auringonlaskusta ja kestävät kalenteriin merkityn päivän illan auringonlaskuun.

Islamilainen kalenteri on ainoa nykyään käytössä oleva puhdas kuukalenteri. Se perustuu siis kuun vaiheisiin. Uusi kuukausi alkaa aina uuden kuunsirpin ilmestymisestä taivaalle. Kuukausi kestää 29–30 päivään ja loppuu uuden kuun tulemiseen. Islamilaisessa kalenterissa vuorokausi vaihtuu auringonlaskun jälkeen. Esimerkiksi perjantai vietetään jo torstai-iltana. Islamilainen kalenterivuosi on lyhyempi kuin aurinkovuosi, joten kalenterin uusivuosi ja juhlat siirtyvät hitaasti vuodenajasta toiseen.

Islamilaiset kuukaudet:

1. Muharram
2. Safar
3. Rabia al awwal
4. Rabia al thani
5. Jumada al ula
6. Jumada al thani
7. Rajab
8. Shában
9. Ramadan
10. Shawwal
11. Dhu al qada
12. Dhu al hijjah

Muslimit aloittavat ajanlaskunsa Muhammedin muutosta Mekasta Medinaan vuonna 622 (*hijra*). Islamilaisessa kalenterissa lyhennettä A.H. (*after Hijra*) käytetään samalla lailla laskettaessa aikaa jälkeen ajanlaskun alun kuin länsimaalaisessa kalenterissa lyhennettä jKr. (jälkeen Kristuksen syntymän, Lat. AD *Anno Domini*).

Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa on käytössä lukuisia muitakin kalentereita ja erilaisia ajanlaskutapoja. Sinänsä "uusivuosi" on siis aina sopimuksenvarainen asia ja tarkastellessamme eri uskontoperinteiden uusiavuusia huomaamme vuoden vaihtuvan eri aikoina eri kulttuuri- ja uskontoperinteissä.

Suomalainen nimipäiväkalenteri

Nimipäivät ovat suomalaisessa perinteessä vakiintuneet juhlapäiviksi syntymäpäiväjuhlien vieton rinnalle. Nimipäivänä saatetaan muistaa nimipäiväkortein tai esimerkiksi nimipäiväkahveilla. Vaikka nimipäivänvietolla ei nykypäivänä olekaan uskonnollista merkitystä se on periytynyt almanakkaan katolisen kirkon pyhimyspäivien vietosta. Katolisella ajalla lapselle annettiin nimi mieluiten jonkun pyhimyksen mukaan, ja katolinen kirkko edellyttää edelleenkin, että kasteessa annettavilla nimillä on kristillinen merkitys. Nimipäivän vietto liittyy tällöin nimen ilmaiseman pyhän ihmisen juhlapäivään. Katolisen kristillisen kasvatuksen tehtävänä on selvittää lapselle nimen valinnan perusteet ja opettaa häntä rukouselämässään keskustelemaan nimikkopyhänsä kanssa sekä luottamaan, että tämä esirukouksillaan tukee häntä läpi elämän.

Vaikka nimipäivän vietto on Suomessa vakiintunut vasta reformaation jälkeen, jolloin pyhimykset eivät evankelis-luterilaisessa perinteessä näytelleet niin suurta osaa, on nimipäivien juhlinta vakiintunut suomalaisessa kansanperinteessä yleiseksi tavaksi. Noin 40 prosenttia nimipäivän nimistä on kirkollista alkuperää ja suurin osa kristillisperäisistä nimistä vielä alkuperäisillä paikoillaan. Nykyisin nimipäiviä samassa mielessä kuin meillä, juhlitaan vain Ruotsissa ja joissain määrin Norjassa. Muualla nimipäivien vietto on tapana kutakuinkin tuntematon.

Lähteitä: Lempiäinen, Pentti: *Pyhät ajat*. Kirjapaja 2008. 6. uudistettu painos. Oja, Heikki: *Aikakirja* 2007. Helsingin yliopiston almanakkatoimisto, Parland, Milena: *Juhlitaan yhdessä!* Schildts 2010.

4. Juhlat ja niiden kuvaukset

Elokuu 2015

15.8.2015 Neitsyt Marian taivaaseenottaminen (kristinusko, kat.) Jumalansynnyttäjän Neitseän Marian kuolonuneen nukkumisen päivä (kristinusko, ort.)

Jeesuksen äiti Neitsyt Maria on tärkeä hahmo kristinuskossa. Marian kunnioitus yhdistää kaikkia kristillisiä perinteitä ja hänelle on omistettu useita juhlapäiviä. Ortokseille tämä päivä on vuoden suurin Maria-juhla. Päivä on tärkeä myös katolilaisille, jotka pitävät Neitsyt Mariaa kaikkien ihmisten yhteisenä äitinä. Helsingin suurin ortodoksikirkko, Uspenskin katedraali, on omistettu tälle juhlapäivälle samoin kuin Helsingin katolinen Pyhän Marian kirkkokin.

Lisätiedot:

Sekä katolinen että ortodoksinen kirkko viettävät Marialle osoitettua juhlapyhää 15. elokuuta. Katolisen kirkon perinteessä 15.8. on Autuaan Neitsyt Marian taivaaseen ottamisen päivä.

Ortodoksisessa perinteessä päivää kutsutaan nimellä Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian kuolonuneen nukkumisen päiväksi. Myös lyhempää nimitystä upsenie käytetään.

Katolisen kirkon käsityksen mukaan Maria otettiin taivaaseen sieluineen ja ruumiineen. Paavi Pius XII julisti tämän dogmiksi vuonna 1950. Dogmilla tarkoitetaan katolisen kirkon opinkappaletta, joka johdetaan kirkon traditiosta sekä raamatusta. Katolisessa kirkossa dogmien muotoilusta ovat vastanneet paavit. Dogmit ovatkin katolilaisuudessa kirkollisen elämän tärkeä ohjenuora.

Ortodoksisessa kirkossa päivä perustuu Raamatun ulkopuoliseen perinteiseen kertomukseen Marian kuolemasta, jota varten apostolit kokoontuivat Jumalansynnyttäjän kuolinvuoteen äärelle. Apostolit hautasivat hänet, mutta kolmen päivän jälkeen ruumista ei enää löydetty. Keskeistä juhlassa on kuitenkin ajatus kuolemasta ilman eroa. Ortodoksisessa perinteessä aihe on tuttu myös ikonitaitteessa, jossa kuvataan miten Kristus tuli hakemaan äitinsä sielun taivaaseen.

Ortodoksiset ja katoliset kirkkorakennukset omistetaan joko pyhille henkilöille tai tapahtumille. Helsingin suurin ortodoksikirkko, Uspenskin katedraali, on omistettu juuri tälle juhlapäivälle samoin kuin katolinen Helsingin katolinen Pyhän Marian kirkkokin.

Suomalaisessa almanakassa nimipäiviään juhlivat useat Maria-nimen muunnelmät kuten esimerkiksi Marja, Marjatta, Marjaana ja Marjo.

Lähteitä: katolinen.fi, Catholic Encyclopedia 2007, evl.fi, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi, Wikipedia

17.8.2015 Ullambana (buddhalaisuus, Itä-Aasia)

Ullambana on ikään kuin buddhalaisten äitienpäivä. Eräs tapa viettää päivää on laittaa rintaa koristamaan joko punainen tai valkoinen ruusu. Punainen ruusu kuvastaa sitä, että äiti on elossa ja valkoinen taas sitä, että äiti on kuollut. Äideille lausutaan runoja ja lauletaan äidinrakkautta ylistäviä lauluja.

Lisätiedot:

Ullambana on Itä-Aasian buddhalaisuudessa edesmenneiden vanhempien ja esivanhempien muistopäivä. Ullambana nostattaa monenlaisia tunteita pintaan. Monesti myös käsitys vanhemman ja lapsen suhteesta syventyy. Muistojuhlissa lausutaan pyhiä tekstejä ja annetaan vapaaehtoisia lahjoja temppelyyhteisölle. Kaikki hyveelliset teot pyritään omistamaan kuolleiden omaisten ja ystävien, sekä kaikkien tuntevien olevaisten hyväksi. Juhlaan liittyy myös esi-isille uhraaminen haudoilla (mm. uhrirahaa, ruokaa, suitsuketta). Kaduille ja pihuille saatetaan kattaa uhrialttareita ns. harhaileville vainajille, joita kukaan ei muista, jotteivät he toisi vaellellessaan huonoa onnea ihmisille. Ullambanaa vietetään kiinalaisen kalenterin mukaan seitsemännen kuukauden täydenkuun päivänä. Se osuu yleensä elokuun tienoille.

Lähteitä: Suomen Buddhalainen Unioni

19.8.2015 Koulurauhan julistus (kansallinen)

Tämän vuoden koulurauhan teema on "yhdessä vahvaksi." Jokaisessa koulussa voidaan miettiä miten voi olla kohtelias ja avulias, toimia yhdessä sekä ottaa koulutoverit ja opettajat

huomioon. Tänä vuonna opimme lisää toistemme juhlista ja tavoista ja pidämme yhdessä hauskaa. Valtakunnallinen koulurauha julistetaan Kouvolassa 19.8.2015.

Lisätiedot:

Koulurauha on Mannerheimin Lastensuojeluliiton, poliisin, Opetushallituksen, Folkhälsanin ja Suomen Vanhempainliiton yhteinen ohjelma, jonka tavoitteena on kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen.

Koulurauhan omille nettisivuille (www.koulurauha.fi/) on kerätty vinkkejä, ideoita ja malleja koulurauhatyön tueksi kouluille. Sivuille on kerätty tietoa myös kiusaamisen ehkäisystä ja kouluturvallisuuden edistämisestä.

29.8.2015 Balarama purnima (hindulaisuus ja Krishna-tietoisuus)

Balarama purnima –juhlassa hindulaiset juhlivat Krishna-jumalan isoveljeä, Balaramaa, jota pidetään kaikkien uskovaisten suojelijana. Temppeleissä jumalien patsaat puetaan uusiin vaatteisiin ja koristeisiin. Illalla patsaat kylvetetään maidolla, jogurtilla ja hedelmämehulla.

Juhlassa lapset ja nuoret saattavat pelata peliä, jossa yritetään osua kepillä köyden varassa roikkuvaan Balaraman hunajaruukkuun ja särkeä se. Ruukun särkijä pääsee ensimmäisenä nauttimaan sisällä olleista herkuista.

Lisätiedot:

Balarama on Krishna-jumalan ensimmäinen laajentuma. Krishnan laajentumalla tarkoitetaan Krishna-tietoisuudessa (ja yleensä gaudiya-vaishnavismi -suuntauksen hindulaisuudessa) Jumalan, joka on yksi, toista muotoa. Tästä käytetään myös yleisnimitystä avatara tai inkarnaatio.

Balarama purnima –juhlassa on tapana paastota puoleen päivään, minkä jälkeen syödään juhla-ateria. Lähteitä: Krishna-liike ISKCON Suomessa, Wikipedia

SYYSKUU 2015

5.9.2015 Krishna Janmashtami (hindulaisuus ja Krishna-tietoisuus)

Krishna Janmashtami on hindulainen juhla, jolloin vietetään Krishna-jumalan syntymäpäivää. Temppeleissä ja kodeissa asetetaan kehtoihin ja keinuihin esille patsaita, jotka esittävät Krishnaa vauvana. Myös kukat, suitsukkeet ja kynttilät kuuluvat juhlaan.

Lisätiedot:

Aamunkoitosta alkava juhla kestää aina keskiyöhön, Krishnan syntymähetkeen asti. Päivään kuuluu oleellisesti paasto. Päivän paasto päättyy keskiyöllä, jolloin alkaa laulu, tanssi ja lahjojen vaihto. Myös hindujen pyhiin kirjoihin kuuluvaa Bhavadgitaa luetaan ääneen.

Lähteitä: Krishna-liike ISKCON Suomessa.

14.-15.9.2015 Rosh hashana (juutalaisuus)

Rosh hashana on juutalainen uudenvuodenjuhla ja maailman luomisen vuosijuhla. Siitä alkaa juutalaisessa vuodessa syyspyhien ja 10 katumuspäivän jakso, jolloin tulee punnita tekojaan ja miettiä miten voisi seuraavana vuonna toimia paremmin. Juutalaiset toivottavat toisilleen: "Leshana tova tikatevu" eli "Kirjoitettakoon sinulle hyvä vuosi".

Uutena vuotena juutalaisilla on tapana syödä hunajaan kastettuja omenaviipaleita ja toivoa, että tuleva vuosi olisi yhtä makea kuin hunaja kirpeän omenan pinnalla. Silloin leivotaan tavallisesta poiketen pyöreitä chale-leipiä, jotta elämä jatkuisi katkeamattomana kuin ympyrän kehä.

Lisätiedot:

Juutalaista uuttavuotta vietetään juutalaisen kalenterin mukaisesti tishri-kuun ensimmäisenä ja toisena päivänä. Juutalaisuudessa seitsemättä eli tishri-kuukautta pidetään maailman luomisen kuukautena. Juutalaisen kalenterin mukaan seuraava vuosi on 5776.

Rosh hashana aloittaa juutalaisen vuoden syyspyhäjakson. Siitä alkavat myös nk. kymmenen katumuspäivää, joiden aikana on aikaa katua edellisen vuoden aikana tehtyjä väriä tekoja, pyytää tekoja anteeksi ja korvata teot lähimmilleen. Shofarin eli pässinsarvesta valmistetun torven soittaminen kuuluu oleellisena osana juhlintaan. Shofar-torven on tarkoitus herättää sielu muistamaan jumalaa ja punnitsemaan tekojaan.

Juhlan ensimmäisenä päivänä on tapana "heittää menneen vuoden synnit pois" tashlich"-seremoniassa. Taskut käännetään nurin veden äärellä, jolloin taskun pohjalla olleet muruset ja muut roskat putoavat veteen. Muruset symboloivat menneen vuoden väriä tekoja, jotka vesi kuljettaa pois. Katumuspäivät päättyvät jom kippuriin, sovituspäivään.

Uutena vuotena juutalaiset syövät omenia, hunajaa sekä makeita leivonnaisia, jotka heijastavat toivetta siitä, että alkava vuosi olisi onnellinen. Juhlan perinteisiin kuuluu myös leipoa ja syödä pyöreitä chale-leipiä – tavallisten pitkulaisten sijaan - jotta elämä jatkuisi katkeamattomana kuin ympyrän kehä.

Juutalaisen perimätiedon mukaan rosh hashana on myös Abrahamin, Iisakin ja Jakobin syntymäpäivä.

Lähteitä:Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: www.jchelsinki.fi, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi, Juutalainen kalenteri: www.shalom.fi/festivals

23.9.2015 Jom kippur -paasto (juutalaisuus)

Jom kippur, eli sovituspäivä on juutalaisille vuoden suurin pyhäpäivä. He paastoavat jom kippur -päivän aatosta seuraavaan iltaan sekä viettävät paljon aikaa synagogassa rukoillen.

Kod nidle-rukouksessa juutalaiset voivat vapautua Jumalalle antamistaan lupauksista, joita he eivät ole pystyneet pitämään. Sitä ennen sovitaan riidat sukulaisten, ystävien ja naapurien kesken.

Jom kippur päättyy pässinsarvesta valmistetun shofar-torven puhallukseen.

Lisätiedot:

Jom kippur tarkoittaa sovituspäivää ja päättää rosh hashanasta alkaneen kymmenen päivää kestäneen katumuspäivien ajanjakson. Jom kippur on pyhäpäivä, jonka aikana järjestetään yhteensä viisi jumalanpalvelusta. Kun yhdeksänä katumuspäivänä on tehnyt välinsä selviksi lähimmäisten kanssa, jom kippur on päivä jolloin voi keskittyä pyytämään ja saamaan anteeksi Jumalalta. Jom kippur on myös paastopäivä. Täyspaaston, joka kestää 25 tuntia, tarkoituksena on mahdollistaa uskovien keskittyminen jumalasuhteeseensa.

Jom kippur on Israelissa juhlapäivä, jolloin kaupat ovat kiinni eikä kansallisesta televisiosta lähetetä ohjelmaa. Myös liikenne hiljenee jom kippurina.

Lähteitä: Helsingin juutalaisen seurakunnan kotisivut: http://www.jchelsinki.fi/USKOT-foorumin_kalenteri: http://www.uskot-resa.fi/Juutalainen_kalenteri: <http://www.shalom.fi/festifals/>

23.9.2015 Arafat-päivä (islam)

Arafat-päivä on islamilaisen pyhiinvaelluksen, hajj, tärkein päivä. Päivä on saanut nimensä Mekan läheisyydessä sijaitsevasta Arafatin tasangosta ja vuoresta, jonne muslimipyhiinvaeltajat kokoontuvat rukoilemaan.

Lisätiedot:

Arafat-päivänä pyhiinvaeltajat viettävät koko päivän rukoillen Luojan armoa ja anteeksiantoa. Arafat on muslimeille pyhä paikka. Siellä muslimit aikoinaan kuuntelivat Muhammedin jäähyväissaarnan.

Kaikilla muslimeilla, joiden talous ja terveys sallivat, on velvollisuus kerran elämässään tehdä pyhiinvaellus (hajj) Mekkaan, profeetta Muhammin synnyinkaupunkiin. Pyhiinvaellus on yksi muslimeiden viidestä pilarista eli velvollisuudesta.

Hajj on muslimien suurin vuosittainen tapahtuma, jonka aikana noin 2,5 miljoonaa muslimia suorittaa pyhiinvaelluksen. Muslimit eri puolilta maailmaa ja kaikista yhteiskuntaluokista kokoontuvat Mekkaan. Mekan Pyhän Moskeijan keskellä olevaa kuutionmuotoista rakennelmaa, Kaaba, pidetään islamissa ensimmäisenä paikkana, jonka Jumala osoitti temppelin rakentamiseksi. Ensimmäisenä päivänä Kaaba kierretään seitsemän kertaa vastapäivään. Tämän jälkeen pyhiinvaeltajat kulkevat kahden kukkulan, Safa ja Marwa, välillä samalla tavalla kuin Abrahamin vaimo Hajarin kerrotaan kulkeneen.

Safan ja Marwan tarina

Kun Abraham oli tullut nykyisen Kaaban alueelle vaimonsa Hajarin ja poikansa Ismailin kanssa, alueella ei ollut vettä. Muutaman päivän jälkeen heidän vesivarastonsa loppuivat. Hajar käveli ja välillä juoksi kahden kukkulan, Safa ja Marwa, välillä vettä etsien. Kun hän kulki seitsemättä kertaa kahden kukkulan väliä suunnaten Marwalle, hän löysi vettä poikansa Ismailin viereltä. Tämän Zamzam-lähteen vettä juovat kaikki pyhiinvaeltajat, kuten Hajar ja Ismailkin aikoinaan joivat.

Pyhiinvaelluksen toisen päivän, Arafat-päivän, kotona olevat muslimit viettävät yleensä paastoten. Pyhiinvaeltajat eivät paastoa tätä päivää. Pyhiinvaelluksen aikana kaikki muslimit pukeutuvat samalla tavalla vaatimattomasti, riippumatta henkilön varallisuudesta, ihonväristä tai kansalaisuudesta. Miehet pukeutuvat ihram-vaatteeseen eli pyhiinvaellusasuun, joka koostuu kahdesta valkoisesta kankaasta. Naisille ei ole määrätty mitään tiettyä asua. Tapana on kuitenkin pukeutua kokopitkään asuun ja huiviin, joka yleisimmin on myös valkoinen.

Hajj vahvistaa yhteenkuuluvuuden ja tasa-arvon tunnetta sekä muslimien keskinäisen veljeyden ja sisaruuden tunnetta. Islamin mukaan muslimi saa Jumalalta kaikki syntinsä anteeksi, kun hän on tehnyt pyhiinvaelluksen vilpittömin mielin.

Lähteitä: USKOT-foorumin kalenteri: [www.uskot-resa.fi/Suomen islamin opettajien liitto](http://www.uskot-resa.fi/Suomen_islamin_opettajien_liitto).

24.-27.9.2015 Id al adha (islam)

Muslimien vuosittaisen Mekkaan tekemän pyhiinvaelluksen, hajj, aikana juhlitaan islamilaisen kalenterin suurinta juhlaa, id al adha, eli uhrijuhlaa. Molemmat perinteet juontavat kertomukseen profeetta Abrahamista. Uhrijuhla kuvastaa muslimeille Jumalan armoa, koska Abrahamin ei tarvinnut uhrata poikaansa Ismailia, vaan lammas. Juhlan aikaan suku ja ystävät kokoontuvat syömään. Somaliperheissä syödään halvaa keksien kera eli xalwo iyo buskut. Turkkilaiset kutsuvat juhlaa nimellä kurban bayrami ja juhliin kuuluu usein laulua. Tataarien keskuudessa juhla tunnetaan nimellä korban bāyrāme.

Lisätiedot:

Id al adha on muslimeille tärkeä juhla. Sitä juhlitaan Mekan vaellusmatkan päättyessä sekä profeetta Abrahamin muistoksi, koska hän oli valmis uhraamaan poikansa Ismailin Jumalalle. Id al adha tarkoittaaakin suomeksi uhrijuhlaa. Id al adhasta käytetään myös nimitystä "suuri juhla".

Tradition mukaan Jumala ilmestyi Abrahamille unessa ja pyysi häntä uhraamaan poikansa Ismaelin kuuliaisuudesta Jumalalle. Abraham oli valmis tottelemaan Jumalan käskyä, mutta silloin Jumala pysäyttikin hänet ja antoi hänelle uhrattavaksi lampaan. Ismael säästyi siten uhraukselta. Muslimeille kertomuksessa on keskeistä Abrahamin antama esikuva Jumalan tahdon ehdottomasta noudattamisesta sekä Jumalan osoittama armo. Tarina löytyy myös juutalaisten Toorasta sekä kristittyjen Vanhasta testamentista (1.Mooseksen kirja 22), mutta siellä Abrahamin pojan nimi on Isak.

Id al adhan vietto aloitetaan yleensä rukoilemalla yhteisesti joko moskeijalla tai muussa kokoontumispaikassa. Se on myös aika, jolloin kyläillään sukulaisten ja ystävien luona ja annetaan almuja. Id al adha kestää neljä päivää, joiden aikana ei paastota. Mekan pyhiinvaeltajat viettävät uhrijuhlaa osana pyhiinvaellusta. Suomessa juhlapäivänä annetaan usein lapsille lahjoja. Muslimimaissa käytäntö vaihtelee. Id al adhana toivotetaan id mubarak, eli siunattua tai hyvää juhlapäivää. Id al adhan viettoon kuuluu lampaan uhraaminen. Lammas jaetaan kolmeen osaan, joista ensimmäinen syödään itse, toinen annetaan sukulaisille ja kolmas köyhille.

Lähteitä: Suomen islamin opettajien liitto, USKOT-foorumin kalenteri: [www.uskot-resa.fi/Heidi Hirvonen & Timo Vasko \(toim.\): Hyvä tietää islamista](http://www.uskot-resa.fi/Heidi_Hirvonen_&_Timo_Vasko_(toim.):_Hyvä_tietää_islamista)

27.9.2015 Aasialainen kuujuhla

Kuujuhlaksi tai keskisyksyn juhlaksi kutsutaan monessa Aasian maassa järjestettäviä elonkorjuujuhlia. Juhlan viettoon liittyy monenlaisia tapoja tähtilyhdyistä, kuutarinoihin, kuukakkuihin ja muihin makeisiin kuuherkkuihin. Koreassa nähdään kuussa jänis, joka valmistaa jauhoja kuukakkuja varten.

Lisätiedot: Aasialaista kuujuhlaa kutsutaan myös nimellä Keskisyksyn juhla. Juhlaa vietetään sadonkorjuun kunniaksi keskisyksyllä, kuukalenterin kahdeksannen kuukauden 15. päivänä, jolloin kuu paistaa kirkkaimmillaan ja pyöreimmillään. Kuuta ihailaan korkeilta paikoilta. Kuujuhlan koristeluun kuuluvat värikkäät ja taidokkaasti valmistetut lamput. Juhlapäivänä syötävä herkku on kuukaku, taikinakuoreen leivottu täytetty pikkupiiras.

Kuujuhla on yksi kiinalaisen kalenterin tärkeimmistä juhlista. Sitä vietetään kaikkialla Kaakkois-Aasiassa. Kulttuurikeskus Caisa järjestää vuosittain koko perheen tapahtuman, jossa voi tutustua mm. vietnamlaisiin, korealaisiin, kiinalaisiin ja japanilaisiin kuujuhlaan liittyviin tapoihin ja tarinoin. Vuonna 2015 kuujuhla järjestetään Caisassa 30.9.

Lähteitä: Wikipedia, www.caisa.fi

28.9.-5.10.2015 Sukkot (juutalaisuus)

Sukkot on yksi juutalaisten pyhiinvaellusjuhlista. Sen perinteisiin liittyy lehtimajan rakentaminen. Lehtimajat rakennetaan koko perheen voimin sekä koristellaan esimerkiksi erilaisin hedelmin.

Lehtimajat muistuttavat juutalaisia väliaikaisista asumuksista, joissa juutalaiset erämaavaelluksen aikana asuivat.

Lisätiedot:

Lehtimajajuhla sukkot on yksi kolmesta niin kutsutusta pyhiinvaellusjuhlasta. Pyhiinvaellusjuhlat muistuttavat kaikki tavallaan Egyptin orjuudesta vapautumisen jälkeistä erämaavaellusta. Kaksi muuta pyhiinvaellukseen liittyvää juhlaa ovat pesach ja shavuot. Vaelluspyhän ohella sukkot on myös sadonkorjuujuhla, jonka aikana korjataan syksyn sato. Tästä syystä sukkotia kutsutaan myös hag ha-asifiksi eli sadon juhlaksi.

Sukkotin perinteisiin liittyy lehtimajan rakentaminen. Sen lisäksi perinteisiin kuuluu sitoa sitrushedelmän, palmunoksan, pajun ja myrtin oksista sidottu kimppu. Kimppua siunatessa siunataan samalla vuoden sato.

Sukkotin juhlinta kestää kahdeksan päivää. Viimeisenä, eli kahdeksantena päivänä Sukkotin sadonkorjuun luonne korostuu kun rukouksiin liitetään erityinen sateen rukous. Sateen rukouksella pyydetään Jumalalta oikeaa määrää sadetta kevään pesach- juhlaan asti.

Lähteitä: Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: www.jchelsinki.fi, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

Sapatti perjantai-illasta lauantai-iltaan

Lepopäivä shabat (suomeksi sapatti), jota vietetään joka viikko, on juutalaisuuden tärkein juhla. Sapatti alkaa perjantaina auringonlaskusta. Silloin rukoillaan synagoogassa, sytytetään sapattikynttilät, syödään yhdessä ja ollaan perheen kesken kotona tai kutsutaan vieraita kylään. Työ ja maalliset murheet siirretään syrjään, sillä sapattina ajatellaan, että maailma on valmis. Sapatti päättyy auringon laskettua lauantai-iltana.

Lisätiedot:

Kaikista juutalaisista pyhistä viikoittainen lepopäivä sapatti on tärkein. Sapatin viettäminen on määrätty Toorassa. Toisessa Mooseksen kirjassa kerrotaan kymmenestä käskystä, joista sapatin eli lepopäivän pyhittäminen on 4. käsky. Sapatti on ainoa pyhä, joka mainitaan kymmenessä käskyssä. Sapatin vietto alkaa jo perjantai-iltana, vaikka suomalaisessa viikkokalenterissa sapatti osuu lauantaille. Tämä johtuu siitä, että juutalaisen kalenterin mukaan vuorokausi vaihtuu aina auringon laskiessa. Sama käytäntö koskee kaikkia juutalaisia juhlapäiviä. Sapattia vietetään sen vuoksi, että Jumala vietti seitsemäntenä päivänä lepopäivän luomistyönsä jälkeen. Sapattina kaikki työnteko on kiellettyä. Silloin ei myöskään käydä ostoksilla tai matkusteta. Kotona siunataan kynttilät juuri ennen sapatin alkua, mutta itse sapatti otetaan vastaan lauantai-iltana synagoogassa, jolloin pidetään viikon tärkein jumalanpalvelus. Kotona sapattina syödään juhla-ateria. Sapatti loppuu lauantaina auringon laskiessa. Toim. huom! Kalenterin lokakuun sapattia esittävässä kuvassa äidin lisäksi kuvan tytöllä on suurehko pashmina-huivi kiedottu pään ja harteiden yli. Juutalaisuudessa vain naimisissa olevat naiset peittävät perinteen mukaan päänsä. Lapsella ei yleensä ole lainkaan huivia, mieluiten hiukset ovat vain sipaistuna poninhännälle tai leteille.

Lähteitä: Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: www.jchelsinki.fi, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

LOKAKUU 2015

4.10.2015 Mikkelin päivä (kristinusko, ev.lut.)

Mikkelinpäivä on kristillinen enkelien ja lasten juhlapyhä. Kristillisessä perinteessä enkelit auttavat ihmisiä vastustamaan paha. Mikael, johon päivän nimi viittaa on yksi arkkienkeleistä.

Kirkoissa on mikkelinpäivänä usein perhemessuja. Päivään kuuluvassa Raamatuntekstissä lapset asetaan uskon esikuviksi: "ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan."

Lisätiedot:

Enkelit kuvataan Raamatussa Jumalan sanansaattajina, jotka suojelevat ja opastavat ihmistä. Ylienkeleli Mikael mainitaan yhdeksi arkkienkeleiksi, joka taistelee pahan valtaa vastaan. Läntisessä kristikunnassa arkkienkeleli Mikaelin muistopäivää on vietetty jo 400-luvulta lähtien.

Evankelis-luterilainen kirkko viettää mikkelinpäivää 29.9. tai sen jälkeisenä sunnuntaina. Kuluvana vuonna juhlaa vietetään 4.10. Mikaelin ja sen muunnosten (kuten Mikon) nimipäivää vietetään kuitenkin vanhan perinteen mukaisesti edelleen 29.9.

Katolisessa kirkossa 29.9. on pyhien arkkienkeliä yhteinen juhla. Pyhien suojelusenkeliä muistopäivä on katolilaisilla 2.10. Evankelis-luterilaisessa kirkossa mikkelinpäivä on oqmistettu kaikille enkeleille ja lapsille. Ortodoksit viettävät arkkienkeli Mikaelin ja kaikkien ylienkeliä päivää 8.11.

Mikkelinpäivänä kirkoissa vietetään usein perhemessuja. Päivän evankeliumi (Matt. 18:1-10) asettaa uskon esikuvaksi lapset. (Matt. 18:2-3): "Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: "Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan."

Lähteitä: evl.fi, katolinen.fi

10.10.2015 Aleksis Kiven päivä (kansallinen)

Aleksis Kivi on Suomen kansalliskirjailija. Hän kirjoitti vauhdikkaan kertomuksen Seitsemän veljestä, jossa pojanjopit mellastavat metsässä, mutta opettelevat myös lukemaan - tosin monien kormellusten ja korvatillikoiden jälkeen.

Lisätiedot: Aleksis Kiven päivää eli suomalaisen kirjallisuuden päivää on vietetty 1950-luvulta lähtien liputuspäivänä. Aleksis Kivi on suomalaisen kirjallisuuden uranuurtaja ja ensimmäinen suomalainen ammattikirjailija. Aleksis Kiven pääteos Seitsemän veljestä oli ensimmäinen merkittävä suomenkielellä kirjoitettu ja julkaistu romaani. Merkittävän teoksesta tekee se, että Kivi kirjoitti kirjan aikana, jolloin suomenkielistä kansankirjallisuuden perinnettä ei käytännössä ollut vielä olemassa.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi, Wikipedia

15.10.2015 Al hijra (islam)

Islamilaisessa kalenterissa vaihtuu tänään vuosi, eli on islamilainen uuden vuoden päivä. Muslimit tekevät uuden vuoden lupauksia ja lähettävät al hijra -kortteja toisilleen. Sana hijra tarkoittaa muuttoa. Juhlapäivä muistuttaa tapahtumasta, josta islamilainen ajanlasku alkaa, eli profeetta Muhammedin muutosta Mekasta Medinaan.

Lisätiedot:

Toisin kuin id al adha tai id al fitr, al hijra ei ole uskonnollinen juhlapäivä. Tapana on usein kertoa lapsille profeetta Muhammadin muuttomatka Mekasta Medinaan. Tuota tapahtumaa pidetään myös islamilaisen yhteiskunnan alkuna. Al hijra on muslimille myös tilaisuus pohtia kulunutta vuotta ja aika odottaa uusia alkujä. Nykyisin saatetaan myös lähettää al hijra-onnentoivotuskortteja. Hijra-päivä on muslimimaissa kansallinen vapaapäivä. Islamilainen ajanlasku alkaa länsimaisen kalenterin mukaan vuodesta 622, jolloin profeetta Muhammad siirtyi Mekasta Medinaan. Islamilaisen ajanlaskun otti käyttöön toinen kalifi Umar ibn al Khattab. Islamilaisessa kalenterissa lyhennettä A.H. (after Hijra) käytetään samalla lailla laskettaessa aikaa jälkeen ajanlaskun alun kuin länsimaalaisessa kalenterissa lyhennettä jKr. (jälkeen Kristuksen syntymän, Lat. AD Anno Domini). Hijraa vietetään ensimmäisenä päivänä muharram-kuuta.

Lähteitä:BBC Study / Religions, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi/

24.10.2015 Ashura (islam, shiialaisuus)

Shiiamuslimit muistelevat ashurana profeetta Muhammedin tyttärenpoikaa Husainia, joka kuoli marttyyrina vuonna 680. Juhla on vakava ja surullinen. Monet paastoavat koko päivän.

Lisätiedot:

Ashuraa vietetään sekä shiialaisten että sunnilaisten keskuudessa. Shiia- ja sunnimuslimeilla on sille kuitenkin eri merkitys.

Ashura on erittäin tärkeä shiiamuslimeille. Se on surunpäivä, koska se on profeetta Muhammadin lapsenlapsen ja shiialaisuuden kolmannen imaamin Husain ibn Alin kuoleman muistopäivä. Hän kuoli Karbalan taistelussa vuonna 680 (islamilaisen ajanlaskun mukaan vuonna 61).

Ashurana shiiamuslimit keskittyvät Husainin kuoleman suremiseen ja muisteluun mm. pukeutumalla suruvaatteisiin, kuuntelemalla Husainin marttyyrikuolemasta kertovia runoja ja saarnoja sekä pidättäytymällä musiikin kuuntelusta. Ashuran viettoon kuuluu myös pyhiinvaellus Husainin hautapyhäkköön Karbalassa, nykyisessä Irakissa.

Sunnimuslimeille ashura on paastopäivä, jolloin muistellaan Mooseksen ja Israelin kansan pelastumista Egyptistä. Sunnitradition mukaan profeetta Muhammad kysyi Mekan juutalaisilta, miksi he paastosivat 10. päivänä muharram-kuuta. Juutalaiset kertoivat paastoavansa siksi, että Mooses oli paastonnut kiittääkseen Jumalaa kansansa pelastamisesta. Niinpä Muhammad ryhtyi itsekin paastoamaan tuona päivänä ja velvoitti myös muut muslimit paastoamaan.

Shiialaisille Husainin ja hänen toveriensa marttyyrikuolema umajjadikalifi Yazid I:n käsissä kuvastaa laajemminkin hyvän (Husain) ja pahan (Yazid) välistä taistelua sekä taistelua kaikenlaista tyranniaa ja epäoikeudenmukaisuutta vastaan. Husainin kuolema on suru myös sunnilaisille.

Lähteitä:www.suomenshiiamuslimit.org, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi/

24.10.2015 YK:n päivä (kansallinen)

Rauha, yhteistyö ja ihmisoikeudet ovat teemoja tänään, YK:n päivänä. Päivää vietetään kaikkialla maailmassa.

Moni koululainen askarteleo tänään rauhankyyhkyjä, laulaa rauhanlauluja tai pohtii miten yhdenvertaisuutta, rauhaa ja oikeudenmukaisuutta voisi edistää.

Lisätiedot:

Yhdistyneet Kansakunnat, YK, on itsenäisten valtioiden vapaaehtoinen turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö. YK:n keskeisenä päämääränä on edistää kansainvälistä rauhaa, turvallisuutta, terveyttä, taloudellista yhteistyötä, kansakuntien välisiä ystävällisiä suhteita ja kulttuurienvälistä ymmärrystä. Sen tavoitteena on toimia myös foorumina, jossa kaikkien

maailman maiden edustajat voivat kohdata ja vaikuttaa kansainväliseen kehitykseen maapallolla. YK:n peruskirja astui voimaan 24.10.1945. Tätä päivää on vietetty kansainvälisenä YK:n päivänä vuodesta 1948 lähtien. Suomessa YK:n päivä on vakiintunut liputuspäivä.

Lähteitä: www.ykliitto.fi, oppiminen.yle.fi

31.10.2015 Halloween

Halloweeninä voi pukeutua niin kammottavasti kuin haluaa - kummitukseksi, luurangoksi, noidaksi tai hirviöksi - ja pelotella muita! Tulet ja lyhdyt kuuluvat myös juhlaan. Yhdysvalloissa kurpitsalyhdyt ovat halloweenin tunnus.

Lisätiedot:

Halloween tuli Suomeen 1980-luvun lopulla anglosaksisesta perinteestä. Nimitys tulee englanninkielen sanasta hallow, joka merkitsee pyhänä pitämistä ja pyhimystä. Pyhäinpäivän aatto (All Hallows' Eve), eli lokakuun viimeinen päivä, muodostui Brittein saarilla itse kirkollista pyhäinpäivää suositummaksi juhla. Juhlasta alettiin käyttää sen iltaan viittaavaa nimitystä hallow even eli hallowe'en. Siirtolaisten mukana se levittyi myös Amerikan yhdysvaltoihin, missä siitä tuli hyvin suosittu kansanomaisen juhla. Suomessa juhla tunnetaan ennen muuta amerikkalaisessa muodossaan. Halloweeniä on vietetty Euroopassa vanhastaan kelttiläisen perinteen vaikuttamissa anglosaksisissa maissa kuten Englannissa, Skotlannissa ja Irlannissa. Muinaisten kelttien perinteessä vuosi alkoi marraskuun ensimmäisestä päivästä, eli samhain-juhlasta, jona he uskoivat kuolleiden sielujen siirtyvän vainajien maahan. Sitä edeltävänä iltana ja yönä vainajien henget ja demonit temmelsivät vapaina. Niitä piti erityisesti varoa sekä hyvillä ruuilla ja juomalla. Tuolloin sytytettiin myös tulia valaisemaan sielujen matkaa niiden omaan maahan. Näihin uskomuksiin liittyy se, että niin lapset kuin aikuisetkin ovat halloweeninä pukeutuneet kummituksiksi sekä noidiksi.

Lähteitä: Facebook: Suomen Keltologinen Seura - Finnish Society for Celtic Studies Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, Wikipedia

31.10.2015 Pyhäinpäivä (kristinusko, ev.lut.)

Pyhäinpäivänä hautausmaat loistavat valomerellä, kun perheet käyvät sytyttämässä kynttilän omaistensa haudoille. Pyhäinpäivä on kristillinen vainajien, pyhimysten, ja marttyyrien muistopäivä. Pyhäinpäivän tienoilla vietettiin entisaikaan myös vanhaa suomalaista sadonkorjuujuhlaa, kekriä.

Lisätiedot:

Kristillisessä pyhäinpäivässä on olennaista usko pyhien yhteyteen, eli elävien ja kuolleiden yhteenkuuluvuuteen. Pyhäinpäivän evankelis-luterilaisissa jumalanpalveluksissa sytytetään kynttilä jokaiselle seurakunnan jäsenelle, joka on kuollut kuluneen vuoden aikana (vuotta mitataan tässä tapauksessa pyhäinpäivästä pyhäinpäivään). Eri puolilla Eurooppaa, kuten Suomessakin, on tapana vieraila omaisten haudoilla ja koristella ne kukin, seppelein ja

kynttilöin. Pyhäinpäivänä muistetaan vainajien lisäksi pyhimyksiä ja marttyyreitä. Pyhimyksiä kunnioitetaan kristillisessä perinteessä henkilöitä, joita voidaan pitää esikuvina Kristuksen seuraamisessa. Marttyyreiksi kutsutaan uskonsa vuoksi surmattuja tai kärsineitä henkilöitä. Kristinuskon alkuaikoina kristittyjä vainottiin ja moni kuoli marttyyrikuoleman. Vainojen päätyttyä marttyyreitä alettiin muistaa yhtenä muistopäivänä. Evankelis-luterilaisessa kirkossa pyhäinpäivää vietetään lokakuun 30. päivää seuraavana lauantaina. Kansanperinteessä lähinnä maaseudulla vietetään pyhäinpäivänä kekrijuhlia, jotka liittyvät sadonkorjuun juhlimiseen. Kekripäivällä ei alun perin ole ollut vakituista päivää, vaan sitä vietettiin sadonkorjuun päätyttyä. Päivä vakiintui kuitenkin 1800-luvulla pyhäinpäivälle, minkä vuoksi kansan parissa pyhäinpäivää on sanottu myös pyhäkekriksi.

Lähteitä: USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi, Wikipedia, kekri.fi

MARRASKUU 2015

1.11.2015 Kaikkien pyhien juhla (kristinusko, kat.)

Kaikkien pyhien juhla katoliset kristityt muistavat kaikkia niitä pyhimyksiä, joilla ei ole omaa nimikkopäivää kirkkovuonna. Heidän kunniaukseen pidetään katolisissa kirkkoissa juhlamessu.

Katolisessa perinteessä vuoden jokainen päivä on omistettu eri pyhimykselle. Suomalaisesta nimipäiväkalenteristakin voi löytää kristillisten pyhimysten nimiä.

Lisätiedot:

Katolisen kirkon yleiskalenterissa kaikkien pyhien juhla (omnium Sanctorum) on aina 1. marraskuuta ja kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä (vainajien päivä; omnium fidelium defunctorum) 2. marraskuuta. Suomessa näitä päiviä on sovitettu suomalaiseen kalenteriin, jolloin vainajien päivää vietetään Suomessa evankelis-luterilaisen pyhäinpäivän kanssa samana päivänä.

Kaikkien pyhien juhla katolinen kirkko kunnioittaa lukemattomien pyhien yhteisöä. Pyhät eli pyhimykset osoittavat katoliselle kirkolle erilaisten elämänkohtaloiden kautta monia erilaisia teitä pyhyyteen. Yhteistä näille kaikille on Kristuksen seuraaminen ja hänen kaltaisekseen tuleminen.

Kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivänä katolilaisten on tapana käydä haudoilla. Kristityille tapa muistuttaa paitsi poisnukkuneista omaisista, myös kaikkien ihmisten matkasta kohti kuolemanjälkeistä elämää. Kristillinen kirkko on sen alkuajoista saakka kunnioittanut vainajien muistoa ja rukoillut heidän puolestaan.

Lähteitä: katolinen.fi, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

2.11.2015 Vainajienpäivä (kristinusko, kat.)

Katoliset kristityt muistavat kuolleita omaisiaan kaikkien pyhien juhlan jälkeen vietettävänä vainajien päivänä. Katolisen uskon mukaan elinaikanaan lähelle Jumalaa pyrkineiden

pyhimysten sielut ovat jo taivaassa. Tavallisten ihmisten sielujen ajatellaan menevän kuoleman jälkeen kiirastuleen, jossa he odottavat puhdistumistaan vääristä teoistaan. Vainajien päivänä katolilaiset rukoilevat kuolleiden omaisten sielujen puolesta, ja vievät kynttilöitä ja kukkia heidän haudoilleen.

Lisätiedot: Vainajienpäivää (Lat. omnium fidelium defunctorum) vietetään kaikkien pyhien juhlaa eli pyhäinpäivää seuraavana päivänä. Suomessa päivien järjestys on paikallisesta kulttuurista johtuen toinen, jolloin vainajienpäivän vietto sijoittuu luterilaisen pyhäinpäivän kanssa samalle päivälle. Muualla maailmassa viettöpäivä on aina 2.11.

Vainajien muistopäivänä katolilaisten on tapana käydä haudoilla. Tapa muistuttaa heitä edesmenneistä omaisistaan, mutta myös matkasta kohti kuolemanjälkeistä elämää, johon kristityt uskovat. Kristillinen kirkko on sen alkuajoista saakka kunnioittanut vainajien muistoa ja rukoillut heidän puolestaan.

Lähteitä: katolinen.fi, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

6.11.2015 Ruotsalaisuuden päivä (kansallinen)

Ruotsalaisuuden päivän tarkoituksena on tuoda esiin suomenruotsalaista kulttuuria ja ruotsinkieltä, joka on maamme toinen virallinen kieli. Monissa suomenruotsalaisissa kouluissa järjestetään silloin kilpailuja lukemisessa. Kilpailuissa luetaan ääneen suomalaisten ruotsiksi kirjoittaneiden kirjailijoiden, kuten Sakari Topeliuksen, Tove Janssonin, Edith Södergranin ja J.L. Runebergin tekstejä.

Lisätiedot:

Ruotsalaisuuden päivä on yleinen liputuspäivä. Päivää vietetään myös monilla paikkakunnilla yhdistysten ja koulujen järjestämissä tilaisuuksissa. Tilaisuuksissa lauletaan usein ”Modersmålets sång.” Juhlalla on oma herkkunsakin: Kustaa Adolfin leivos.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi, Wikipedia

Isänpäivä 8.11.2015 (kansallinen)

Isänpäivänä juhlitaan kaikkia isiä. Tapana on muistaa heitä kortilla tai lahjoilla – lapset usein jollain itse tehdyllä koulussa tai päiväkodissa.

Myös isoisää tai muita miespuolisia sukulaisia saatetaan käydä tervehtimässä. Edesmenneitä isiä käydään muistamassa haudoilla.

Lisätiedot:

Isänpäivää vietetään Suomessa marraskuun toisena sunnuntaina, puoli vuotta äitienpäivän jälkeen. Suomalaisiin almanakkoihin isänpäivä on merkitty 1970-luvulta lähtien. Isänpäivää vietetään muuallakin maailmassa, mutta ajankohta vaihtelee suuresti. Isänpäivää alettiin viettää vuonna 1910. Aloitteen teki yhdysvaltalainen rouva Sonora Smart Dodd, joka halusi

kunnioittaa juhlalla 7 lasta kasvattanutta yksinhuoltajaisänsä. Liputuspäivänä isänpäivää on vietetty vuodesta 1987 lähtien.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi, Wikipedia

11.11.2015 Diwali (hindulaisuus ja Krishna-tietoisuus)

Tänään koristellaan kodit Intiassa lyhdyin, valoin ja kukkaisin ja lapset saavat lahjoja. Diwali-juhlan aikaan luetaan ja esitetään Ramayana-tarinaa, joka kertoo Rama-jumalan jännittävästä seikkailuista. Hindut juhlivat Rama-jumalan ja hänen kauniin vaimonsa Sitan onnellista paluuta Lankan saarelta, suuresta taistelusta demoni Ravanaa vastaan.

Lisätiedot: Diwali on ehkä kaikkein tunnetuin hindulaisten viettämä juhla. Nimeä diwali käytetään Pohjois-Intiassa ja Nepalissa, kun taas deepavali-nimi on käytössä Intian eteläisemmissä osissa. Juhlaa juhlivat myös sikhit ja jainalaiset. Diwali tarkoittaa sananmukaisesti riviä sytytettyjä lamppuja ja diwali tunnetaankin valojen juhla. Juhla juhlii hyvän voittoa pahasta, tietoa sekä valon tuloa. Juhla kestää viisi päivää ja on monille hinduille uudenvuoden alkamisen juhla.

Intiassa diwalia vietetään kansallisena juhlapäivänä uskonnosta riippumatta. Diwalina koteihin, kauppoihin ja kaduille ripustetaan pieniä diyas lyhtyjä. Eri puolilla Intiaa on monenlaisia tapoja ja legendoja, jotka liitetään diwaliin. Monille intialaisille viisi päivää kestävä juhla kunnioittaa Lakshmia, terveyden jumalatarta. Pihoille, kotien edustalle sytytetään lamppuja, jotka auttavat Lakshmia löytämään tien niihin. Myös ikkunat saatetaan jättää auki, jotta Lakshmia pääsee sisään. Juhlapäivänä koti siivotaan ja koristellaan. Juhlaa varten hankitaan uusia vaatteita, jotka ovat usein perinteisiä intialaisia juhla-asuja. Diwalina annetaan myös lahjoja. Myös ilotulitusrakettien ampuminen kuuluu perinteisiin. Sikheille juhla on tärkeä Kultaisen temppelin perustamisen vuosipäivä.

Lähteitä: BBC Study / ReligionsWikipedia

20.11.2015 Lapsen oikeuksien päivä (kansallinen)

YK:n lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen hyväksymistä 20.11.1989 vietetään vuosittain 20.marraskuuta. Lapsen oikeuksien sopimus on kansainvälinen ihmisoikeussopimus.

Sopimuksessa on neljä yleistä periaatetta: 1) syrjimättömyys, 2) lapsen edun huomioiminen, 3) oikeus elämään ja kehittymiseen ja 4) lapsen näkemysten kunnioittaminen. Sopimus määrittelee lapsiksi alle 18-vuotiaat. Suomessa lapsen oikeuksien sopimus tuli voimaan vuonna 1991.

Lapsen oikeuksien toteutumista Suomessa valvoo tehtävään asetettu erityinen lapsiasiavaltuutettu muiden viranomaisten ja järjestöjen ohella. Lapsiasiavaltuutettu käyttää työssään lapsia ja nuoria neuvonantajina.

Lähteitä: www.unicef.fi/lapsiasia.fi/oppiminen.yle.fi

29.11.2015 Ensimmäinen adventtisunnuntai (kristinusko, kat., ev.lut.)

Ensimmäistä adventtisunnuntaita juhlitaan sekä evankelis-luterilaisessa, että katolisessa perinteessä. Evankelis-luterilaisissa kirkoissa lauletaan adventtina Hoosianna-hymni. Kotona sytytetään ensimmäinen neljästä adventtikynttilästä ja lapset saattavat saada joulun odotukseen adventtikalenterin. Monissa kaupungeissa avataan joulukadut valoineen ja jouluasetelmineen.

Lisätiedot:

Ensimmäinen adventti aloittaa läntisen kirkkovuoden. Läntinen kirkkovuosi jakaantuu kahteen pääosaan. Ensimmäinen puolisko ulottuu adventista helluntaihin ja toinen helluntaista tuomiosunnuntaihin. Alkupuoliskoon kuuluvat kaikki kirkon pääjuhlat, minkä vuoksi sitä kutsutaankin kirkkovuoden juhlapuoliskoksi. Sana adventti on tullut latinankielisestä sanasta adventus dominii eli herran tuleminen. Vanhantestamentin pelastushistoriassa syntymää edelsi odotuksen aika, jolloin profetiat olivat ennustaneet Kristuksen tulemistä.

Ensimmäinen adventtisunnuntai sijoittuu marraskuun 27. ja joulukuun 3. päivän välille riippuen siitä, mille viikonpäivälle joulukuun osuu. Adventista on aikojen saatossa muodostunut ilonjuhla, kirkkovuoden uudenvuodenjuhla.

Suomessa evankelisluterilaisen kirkon adventin jumalanpalveluksiin kuuluu nykyisin erottamattomana osana saksalaisen Georg Joseph Voglerin noin v.1795 säveltämä Hoosianna hymni.

Adventista alkaa jouluun valmistava paastonaika, adventtipaasto. Luterilaisessa perinteessä adventin paastoluonne on käytännössä unohtunut. Jääne adventin paastoperinteestä on jouluna syötävä kuivattu tai suolattu kala. Suomessa on kyseessä ollut turskasta valmistettu lipeäkala. Jo 1920-luvulta alkaen adventtiaika on Suomessa aloittanut joulujuhlauden, jolloin on ollut tapana viettää erilaisia pikkujouluja kouluissa, päiväkodeissa ja työpaikoilla.

Adventtina on ollut tapana sytyttää adventtikynttilät. Adventtikynttilöiden käyttö on tullut meille Ruotsista, jossa se omaksuttiin 1900-luvun alkupuolella. Ensimmäinen adventtikynttilä sytytetään ensimmäisenä adventtina ja kolme muuta aina kunakin adventtisunnuntaina. Kynttiläriivi sytytetään vasemmalta oikealle. Kristityille kynttilät kuvaavat Jeesusta maailman valona ja valon määrä lisääntyy sitä mukaa kun joulukuun lähestyy.

Varhaisin adventtikalenteri eli joulukalenteri tunnetaan Saksasta vuodelta 1908. Nykyisin tapa tunnetaan eri puolilla kristikuntaa. Alun perin kalenterissa oli kuvattuna talo, jonka ikkunoista yksi avattiin kunakin adventtiajan päivänä. Viimeinen ikkuna aukeaa jouluaattona ja sen takaa paljastuu kuva, joka esittää Jeesus-lasta Betlehemin seimessä. Nykyään käytetään muitakin aiheita kuten esimerkiksi joulupukkia.

Lähteitä:

Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi,
evl.fi Kulttuuriperintökasvatuksen seura, Kulttuurin vuosikello: www.kulttuurinvuosikello.fi

JOULUKUU 2015

6.12.2015 Pyhän Nikolaoksen päivä

Kuudes joulukuuta, eli pyhän Nikolaoksen päivä, on varsinkin lapsille Hollannissa kohokohta, koska silloin jaetaan lapsille lahjat. Edellisenä päivänä lapset laittavat kenkensä takan eteen, jotta pyhä Nikolaus voi tuoda kenkiin lahjat. Pyhän Nikolaoksen Amerigo-nimiselle hevoselle voi sujauttaa kenkään lahjaksi porkkanan. Amerikkalaisten Santa Claus tuo lahjat hollantilaisesta esikuvastaan poiketen jouluaattona, kuten Korvatunturilla asuva kolleegiansakin.

Lisätiedot:

Pyhä Nikolaos (kreikkalainen kirjoitusasu) tai Nikolaus (läntinen kirjoitusasu) oli Lyykian Myrran arkkipiispa 300-luvulla. Hän muun muassa osallistui ensimmäiseen kirkolliskokoukseen Nikeassa vuonna 325. Perimätiedon mukaan hänen erityinen hyveensä oli köyhien auttaminen. Erityisesti hän rakasti orpolapsia, koska oli itsekin jäänyt orvoksi.

Hollannissa sinterklaasin juhla 6. joulukuuta eli Pyhän Nikolaoksen päivä on varsinkin lapsille kohokohta, koska silloin jaetaan myös lahjat. Tapa levisi hollantilaisten protestanttien mukana Pohjois-Amerikkaan, missä vuosisatojen kuluessa Nikolaoksen legendasta muodostui yhdysvaltalainen joulupukkihahmo, englanniksi Santa Claus. Nimensä Santa Claus sai hollannin Sinterklaas-nimestä, joka puolestaan polveutui Nikolaoksesta ja Nikolauksesta. Pohjoismaissa Nikolaus-perinteeseen liittyy joulukoristeena käytetty olkipukki. Joulunaikaan Nikolaoksen kerrotaan kuljettaneen mukanaan kahlehdittua pukkia vertauskuvana Kristuksen kahlehtimasta kiusaajasta.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat. USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

6.12.2015 Itsenäisyyspäivä (kansallinen)

Tänään juhlietaan itsenäistä Suomea. Jo 98 vuoden ikäinen Suomi itsenäistyi 6.12.1917 Venäjän tasavallasta. Sen kunniaksi ikkunoita koristaa kaksi sinivalkoista kynttilää ja perheet kokoontuvat tv:n ääreen seuraamaan itsenäisyyspäivän vastaanottoa presidentin linnassa. Sankarihaudoilla vieraileminen muistuttaa urotöistä, joita sotiemme veteraanit tekivät itsenäisen Suomen puolesta.

Lisätiedot:

Suomen itsenäistyminen tapahtui 6.12.1917 Venäjän vallankumouksen yhteydessä. Tämän johdosta itsenäisyyspäivää vietetään 6.12. Yliopistokaupungeissa juhlapäivän perinteisiin kuuluu ylioppilaiden soihtukulkue. Helsingin tuomiokirkossa järjestettävään itsenäisyyspäivän juhla jumalanpalvelukseen osallistuu valtion ylin johto: presidentit, valtioneuvosto, eduskunta ja valtion ylimmät virkamiehet.

Suomen puolustusvoimat järjestää valtakunnallisen paraatin, jonka paikka vaihtelee vuosittain. Tasavallan presidentti myöntää itsenäisyyspäivänä kunniamerkkejä sekä ylennyksiä puolustusvoimissa. Sotaveteraaneja muistetaan ja sankarihaudoille viedään kukkia, kynttilöitä ja seppeleitä.

Monet sytyttävät itsenäisyyspäivän kunniaksi ikkunaan kaksi sinivalkoista kynttilää. Presidentinlinnassa järjestetään itsenäisyyspäivän vastaanotto, jota miljoonat suomalaiset seuraavat television välityksellä. Myös joka vuosi televisoitava Tuntematon sotilas -elokuva on suosittua katsottavaa itsenäisyyspäivänä.

7.-14.12.2015 Hanukka (juutalaisuus)

Hanukka-juhlan aikaan juutalaisissa kodeissa palaa yhdeksänjalkainen kynttelikkö hanukia. Hanukiaa poltetaan öljyihmeen muistoksi. Ihmeestä kertovan tarinan mukaan pieni määrä siunattua öljyä riitti pitämään temppelin kynttelikön palamassa kahdeksan päivää. Juhlaan kuuluu myös peli, jota pelataan nelisivuisella hyrrällä. Hyrrää kutsutaan nimellä dreidel tai sevivon.

Lisätiedot:

Hanukka on juutalaisille iloinen valon juhla, jonka vietto keskittyy suuressa määrin koteihin. Ensimmäisenä juhlapäivänä sytytetään hanukiasta ensin niin kutsuttu palvelijakynttilä ja sen avulla yksi hanukka-kynttilä. Sen jälkeen jokaisena päivänä sytytetään yksi kynttilä enemmän, kunnes viimeisenä päivänä kaikki kahdeksan hanukka-kynttilää valaisevat kotia. Latkes-nimisten leivonnaisten syöminen on osa hanukan viettoa. Perinteisiin kuuluu myös hyrräpeli. Hyrrän jokaiselle sivulle on kaiverrettuna yksi kirjain. Kirjaimet yhdessä merkitsevät lausetta ”suuri ihme tapahtui tällä”. Hanukkaa juhlietaan öljyihmeen vuoksi, jota edeltävät tapahtumat alkoivat 175 vuotta ennen ajanlaskun alkua.

Juudean kuninkaaksi noussut kuningas Antiokhos IV halusi tehdä valtakunnastaan täysin kreikkalaisen. Juutalaistenkin tuli palvoa kreikkalaisia jumalia, joten Jerusalemin temppeli otettiin kreikkalaisten jumalien palvontapaikaksi. Juutalaiset nousivat kuitenkin kapinaan makkabealaisten johdolla, ajoivat Antiokhoksen armeijan pois Jerusalemistä ja vihkivät temppelin uudelleen käyttöön. Juutalaisen perinteen mukaan temppelin seitsenhaarisessa kynttelikössä (menora, nykyisin Israelin vaakunatunnus) piti aina palaa tuli. Kertomuksen mukaan tuli oli päässyt sammumaan, eikä temppelistä löytynyt kuin pieni kannullinen siunattua öljyä. Tapahtui kuitenkin ihme ja pieni öljymäärä riitti pitämään liekin kirkkaana kahdeksan päivää, kunnes öljyä saatiin lisää.

Lähteitä: Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: www.jchelsinki.fi, USKOT-foorumien kalenteri: [www.uskot-resa.fi/BBC Study /ReligionsWikipedia](http://www.uskot-resa.fi/BBC%20Study/ReligionsWikipedia)

13.12.2015 Lucian päivä (krisinusko)

Valkopukuinen tyttö, joka kantaa kynttiläkruunua hiuksillaan, ilahduttaa vuoden pimeimpään aikaan vanhuksia, sairaita ja lapsia. Monissa suomenruotsalaisissa perheissä lapset pukeutuvat Lucia-neidoksi tai tiernapojiksi ja herättävät vanhemmat tuomalla sahrampullia. Rannikkoalueilla Lucia-perinne jatkuu koko joulunajan. Italiassa Lucia-neito ajaa aasin vetämissä vaunuissa ja jakaa lapsille lahjoja.

Lisätiedot:

Lucian päivää vietetään 13. joulukuuta. Lucian päivän viettoperinne on levinnyt Ruotsista Suomeen. Päivän alkuperäinen nimihenkilö oli perimätiedon mukaan nuori sisilialaisneito, joka kärsi noin vuonna 340 jKr. marttyyrikuoleman.

Lucia-kulkueen perinne ja Lucia-neidon valitseminen periytyy Ruotsista vuodelta 1927, jolloin päivälehti Stockholms Dagenblad järjesti kulkueen ensimmäisen kerran. Helsingissä ensimmäinen Lucia-kulkue järjestettiin vuonna 1930, mutta pysyvää tapaa siitä ei vielä silloin tullut. Lopullisesti Lucia-juhlasta muotoutui ruotsalaisen kielivähemmistön tunnusjuhla vuodesta 1950, kun Hufvudstadsbladet ja ruotsinkielinen hyväntekeväisyysjärjestö Folkhälsan alkoivat valita ruotsinkielisen Suomen Lucia-neidon. Samalla kerättiin varoja vähäosaisten hyväksi.

Päivän keskeisin henkilö on kynttiläkruunua päässään kantava Lucia-neito. Lucia tuo valoa ja lämpöä vuoden pimeimpään aikaan. Lucia-neidon tehtäviin kuuluvat myös vierailut vanhainkodeissa ja sairaaloissa.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-fooruminkalenteri: www.uskot-resa.fi/

24.12.2015 Profeetta Muhammedin syntymän muistopäivä (islam)

Profeetta Muhammadin syntymäpäivä, maulid al-nabi, on monessa islamilaisessa maassa iloinen kansanjuhla. Päivää vietetään muun muassa kertomalla hänen elämästään ja lausumalla häntä ylistäviä runoja.

Lisätiedot:

Profeetan syntymän muistopäivä 12. päivänä rabi al awwal-kuuta otettiin käyttöön Egyptissä keskiajalla fatimidi-hallinnon aikana. Osa muslimimaista ja muslimista juhlii sitä edelleen, osa ei. Profeetaan elämää koskevien kertomusten ja runojen lausumisen lisäksi moskeijoissa saatetaan järjestää Koraanin resitaatioita eli luentaa.

Lähteitä: USKOT-fooruminkalenteri: www.uskot-resa.fi

24.12.2015 Jouluaatto (kristinusko, ev.lut)

Suomessa jouluaattoon liittyy kosolti perinteitä, vaikka sitä ei muissa maissa kovin paljoa vietetä. Monissa perheissä tuodaan joulukuusi aattona sisään ja lapset saavat koristella kuusen. Tasan klo 12 kuunnellaan ja katsotaan joulurauhan julistus, joka lähetetään Suomen Turusta. Aattona mennään usein joulusaunaan, käydään viemässä omaisten haudoille kynttilöitä ja syödään juhlaillallinen. Lapsille illan kruunaa joulupukin saapuminen ja joululahjojen jako.

Lisätiedot:

Vaikka suurimmalle osaa kristikuntaa joulunajan huipentuma on joulupäivä 25.12., suomalaisessa evankelis-luterilaisessa perinteessä joulunaika huipentuu jo jouluaattona 24.12. Jouluaaton vietto alkaa Suomessa perinteisesti joulurauhan julistuksella klo 12 Suomen Turusta. Julistusta seuraa television välityksellä suuri osa suomalaisista. Perinne on lähtöisin vanhasta pohjoismaisesta lainsäädännöstä, jonka mukaan joulurauhan aikana tehdyistä rikkomuksista rangaistukset olivat ankarampia kuin muulloin. Joulurauhan ajanjakso kesti 20 päivää. Vaikka joulurauhan julistuksessa uhkaillaan tavallista ankarammilla rangaistuksilla joulurauhan aikana tehdyistä rikkomuksista, ei joulurauhalla ole ollut vuoden 1889 jälkeen oikeudellista merkitystä.

Suomalaisissa kodeissa on tapana tuoda jouluksi kotiin kuusi sekä koristella se. Perinne on levinnyt alun perin Saksasta ja vakiintunut suomalaiseen joulunviettoon 1800–1900 -lukujen vaihteen tienoilla. Joulupuun esikuvana lienee ollut keskiaikaisten paratiisinäytelmien elämänpuu. Kuusenkoristeina toimivat ennen omenat ja muut hedelmät. Ne ovat kuvanneet paratiisin elämänpuun hedelmiä. Nykyisin tapana on koristella kuusi tähdellä, kynttilöillä, joulupalloilla ja muilla kuusenkoristeilla. Joulukuusen perinne levisi 1800- luvulla siirtolaisten mukana myös Amerikkaan ja nykyään se tunnetaan laajalti eri maanosissa. Joulukuusen tähti viittaa kertomukseen tietäjistä, jotka löysivät sen avulla Jeesuslapsen luo. Suomalaisen perinteen mukaan lahjat annetaan useimmiten jouluaattona, jolloin kodeissa vieraillee joulupukki. Joulupukki jakaa lapsille ja perheelle lahjat. Jouluaattona on tapana kuunnella erilaisia joululauluja ja tällöin syödään myös juhla-ateria. Monet perheet käyvät myös kirkossa, jouluaaton hartaudessa.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

25.12.2015 Joulupäivä (kristinusko)

Joulu on kristillinen Jeesuksen syntymäjuhla. Kirkoissa ympäri maailmaa pidetään juhla jumalanpalveluksia ja –messuja; Suomessa on jouluaamuna joulukirkko.

Joulun viettoon liittyy monia hauskoja tapoja: Yhdysvalloissa kierretään laulamassa iloisia joululauluja naapureiden ovilla, Norjassa piilotetaan luudat noidilta, Suomessa laitetaan manteli joulupuuroon.

Useimmissa maissa lapset saavat joululahjat vasta joulupäivän aamuna. Ne tuo toisille punanuttupukki ja toisille taas Jeesus-lapsi.

Lisätiedot:

Joulupäivänä juhlietaan Jeesuksen Kristuksen syntymää. Kristillisen kirkon perinteessä Kristuksen syntymän juhlaa on vietetty laajasti noin 600-luvulta lähtien. Noin 300- luvun alkupuolella alettiin Roomassa viettää Jeesuksen syntymäjuhlaa joulukuun 25. päivänä. Varhaisin varma tieto tästä on roomalaisessa kalenterissa vuodelta 354. Merkitykseltään joulupäivä on kristityille niin suuri, että siihen valmistaudutaan ortodoksisissa kirkossa 40 päivän mittaisella paastolla ja lännen kirkoissa adventtiajan neljän joulua edeltävän sunnuntain myötä. Juhla perustuu Luukkaan evankeliumin kertomukseen Jeesuksen syntymästä (Luuk 2:1–20).

Pohjolassa joulu syrjäytti talvipäivän seisauksen aikaan vietetyn jul-juhlan. Siitä periytyi skandinaaviin kieliin joulun nimi, ja niistä se myös saatiin suomeen. Anglosaksisessa maailmassa nimeksi on vakiintunut joulun yön jumalanpalvelukseen viittaava Christmas (Kristus-messu) sana.

Aiemmin joulua vietettiin Suomessakin koko viikko, mistä kalenterissa on nykyään jäljellä Tapaninpäivä eli toinen joulupäivä.

Joulupäivän viettoon liittyy lahjojen anto sekä juhla-ateria perheen kesken. Suomalaisessa evankelis-luterilaisessa perinteessä lahjat annetaan usein jo jouluaattona, jolloin syödään myös juhla- ateria. Joululahjat ovat paljon joulupukkia vanhempi perinne.

Jouluyön messu, lat. missa angelorum ”enkelten messu”, on suuressa osassa kristikuntaa joulun huipentuma, joka lopettaa joulupaaston ja päästää joulun ilon valloilleen.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat. USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

26.12.2015 Tapaninpäivä (kristinusko, ev.lut.)

Lahjat on avattu ja kinkut on syöty, nyt lähdetään ajelulle! Tapaninpäivä on perinteisesti ollut päivä, jolloin lähdetään vierailemaan sukulaisten luona.

Tapaninpäivän perinteisiin ovat kuuluneet Tapaninajelut hevosella ja reellä, jotka juontavat entisaikojen tavasta ajaa kirkolta kilpaa kotiin.

Tapaninpäivä kuuluu evankelisluterilaisiin ja katolisiin joulupyhiin. Ortodoksisessa kirkossa 26.12. on Jumalan synnyttäjän eli Neitsyt Marian juhlapäivä.

Lisätiedot:

Luterilaisessa kirkossa joulupyhiin kuuluvat toinen joulupäivä, eli tapaninpäivä, apostoli Johanneksen päivä, eli kolmas joulupäivä sekä viattomien lasten päivä, eli neljäs joulupäivä. Joulupäivistä kaksi ensimmäistä ovat pyhäpäiviä Suomessa. Tapaninpäivä on saanut nimensä ensimmäisen marttyyri Stefanoksen mukaan, suomalaisittain Tahvana, Tapani. Tapaninpäivän perinteisiin ovat kuuluneet Tapaninajelut, joiden perinne tulee tavasta ajaa entisaikaan kirkolta kilpaa kotiin. Pyhää Tapania on keskiajasta asti kunnioitettu myös hevosten suojeluspyhimyksenä.

Katolisessa kirkossa joulunjälkeiset päivät ovat melkein kaikki juhlia ja arkipäivätkin ovat jouluoktaavin (kahdeksan päivän jakson) päiviä ja siten arvokkaita.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi

TAMMIKUU 2016

1.1.2016 Uudenvuodenpäivä

Tänään, 1. tammikuuta, on vuoden ensimmäinen päivä länsimaisessa kalenterissa. Illalla ja yöllä ennen vuoden vaihtumista valetaan tinaa ja ihaillaan ilotulitusraketteja. Monissa maissa ihmiset laskevat viimeiset sekunnit juuri ennen kuin kello lyö kaksitoista, halaavat ja toivottavat "Hyvää Uutta Vuotta!" Suomessa uudenvuodenpäivänä tulee tv:stä vakio-ohjelmaa: presidentin uuden vuoden puhe, Wienin filharmonikkojen konsertti ja mäkihyppyä.

Lisätiedot:

Uudenvuodenpäivää vietetään länsimaissa 1. tammikuuta. Sitä edeltää uudenvuoden aatonjuhlinta 31.12, mikä huipentuu puolenyönaikaan ilotulitukseen. Vuoden vaihtumisen sijoitti tammikuun alkuun Julius Ceasar vuonna 46 eaa, sitä ennen roomalaiset olivat aloittaneet vuoden maaliskuusta. Kekrin vuodenvaihteen luonteeseen liittyneet perinteet ovat siirtyneet Suomessa uuden vuoden viettoon. Kekristä on peräisin esim. tina valaminen, jota harrastetaan Suomessa uuden vuoden aattona. Uutta vuotta on Suomessa alettu laajemmin juhlia nykyisellä paikallaan vasta virallisten kalentereitten kasvatettua merkitystään

kaupungistumisen ja teollistumisen myötä. Vielä 1800-luvulla aika oli pitkälti paikallista, ja joka kylässä elettiin omaa aikaa.

Lähteitä: Wikipedia, www.kekri.fi

6.1.2016 Loppiainen (kristinusko, kat., ev.lut), Teofania (kristinusko, ort.)

Loppiaiseksi kutsutaan päivää, jolloin kristillisen perinteen mukaan kolme itämaan tietäjää tulivat Betlehemiin vierailemaan jouluna syntyneen Jeesus-lapsen luona lahjoineen. Etelä-Amerikassa lapset laittavat kenkänsä esille ja odottavat innokkaasti kolmea kuningasta, sillä aamulla kengissä on lahjoja. Ranskassa leivotaan kuninkaiden kakkuja, joiden sisään piilotetaan maskotti. Maskotin löytäjä saa olla päivän kuninkaana tai kuningattarena.

Ortodoksit muistavat tänään Kristuksen kastetta Teofania-juhlassa. Vesi siunataan kirkossa tai veden äärellä ja sitä pirskotellaan ihmisten päälle.

Lisätiedot:

Loppiaista on vietetty jo 200-luvulta alkaen. Juhlan varhainen nimi on epifania eli ilmestys tai teofania eli Jumalan ilmestys. Kristinuskon mukaan on kyse Jumalan ilmestymisestä maailmaan pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa.

Läntisessä perinteessä loppiaista vietetään varhaisella keskiajalla muodostuneen perinteen mukaisesti Itämaan tietäjien Betlehemiin saapumisen muistopäivänä. Monissa maissa sitä nimitetäänkin myös kolmen kuninkaan juhlaksi. Lännen perinteessä loppiaisen evankeliumi kertoo idän tietäjistä, jotka tulivat osoittamaan kunnioitustaan juuri syntyneelle juutalaisten kuninkaalle. Tietäjät olivat vieraiden kansojen edustajia.

Loppiaisen vietto päättää suomalaisessa perinteessä joulun pyhäpäivät, mihin sen suomenkielinen nimi myös viittaa. Vanhan perinteen mukaisesti on saatettu kuitenkin katsoa jouluajan loppuvan vasta nuutinpäivään.

Ortodoksisessa kirkossa juhlaa kutsutaan nimellä teofania ja se on yksi 12 suuresta juhlasta. Teofania on tärkeä, koska Jumalan ajatellaan ilmestyneen juuri kasteessa ensimmäisen kerran ihmiskunnalle Pyhänä Kolminaisuutena, eli Isänä, Poikana ja Pyhänä henkenä. Ortodokseille teofania on Vapahtajan kasteen juhla ja jouluajan huipentuma. Se onkin ortodoksikirkossa suosittu kastepäivä.

Teofania-juhlassa suoritetaan myös suuri vedenpyhitys. Veden ääressä tai kirkossa siunataan vesi ja sitä pirskotellaan ihmisten päälle. Kreikassa meren rannalla pappi siunaa veden ja heittää ristin veteen. Nuoret miehet sukeltavat veteen ja etsivät ristin.

Etiopiassa teofania on yksi vuoden tärkeimmistä juhlista. Nimitystä epifania myös käytetään, eritoten englanninkielisten ortodoksien keskuudessa.

Venäjällä teofaniaa vietetään 19. tammikuuta johtuen siitä, että Venäjän ortodoksinen kirkko seuraa yhä juliaanista kalenteria, jonka juhlat osuvat 13 päivää myöhemmäksi kuin gregoriaanisessa kalenterissa.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi/ortodoksi.net

7.1.2016 Venäläinen joul

Joulua vietetään monissa venäläisissä perheissä 7. tammikuuta, sillä Venäjän ortodoksinen kirkko seuraa juliaanista kalenteria. Ennen joulua paastotaan. Jouluna voi sitten syödä hyvin ja mennä piirileikkiä kuusen ympärillä. On myös vanha tapa, että lapset ja nuoret laulavat joululauluja ikäihmisille. Pitkään joulunaikaan osuu myös uusivuosi, jota vietetään innokkaasti Venäjällä.

Lisätiedot:

Venäjän ortodokseille joul

Venäjällä joulunaika on juhlijakso, jonka viettoon liittyy sekä maallisia että ortodoksisia perinteitä. Monesti järjestetään elki-juhli

Pakkasukko on vanha perinne, mutta ukko muuttui Pietari Suuren aikaan ilkeästä ja pelätystä haltiasta hyväntahtoiseksi pitkäpartaiseksi mieheksi, joka jakaa lapsille lahjoja. Myös joulukuusiperinne tuotiin Saksasta Venäjälle Pietari Suuren aikaan.

Lumityttö on erään kansansadun mukaan Kevään ja Pakkasen tytär, joka pitää Lel-nimisestä paimenesta. Lumityttö ei pysty tuntemaan todellista rakkautta, ennen kuin hänen äitinsä säälii häntä ja antaa hänelle kyvyn rakastaa. Rakastuminen lämmittää Pakkastyttö-paran sydämen ja hän sulaa siihen paikkaan. Toisessa tarinassa Pakkasukko löytää Lumitytön ja vie tämän kotiinsa yritettyään ensin turhaan jääd

Pakkasukon nykyinen suosio Venäjällä perustuu osin myös neuvostoaikaiseen politiikkaan, jossa uskontoja ei sallittu ja joulun kristillistä sanomaa korvattiin kansanperinteeseen liittyvillä tavoilla. 1930-luvulta lähtien neuvostoviranomaiset ryhtyivät järjestämään lapsille uuden vuoden kuusijuhli

19.1.2016 Pyhän Henrikin päivä (kristinusko, kat.)

Pyhä Henrik oli Suomen ensimmäinen piispa. Hän on katolisille kristityille koko Suomen suojelija ja kansallispyhimys. Piispa Henrik kuoli perinteen mukaan marttyyrikuoleman: hänet surmasi vihastunut talonpoika Lalli Köyliönjärven jäällä. Katolisessa kirkossa juhli

Lisätiedot:

Katolilaisille pyhän Henrikin, piispan ja marttyyrin, juhla on katolisen hiippakunnan ja koko Suomen suojelijan juhla. Pyhän Henrikin muistopäivää voidaan viettää myös evankelisluterilaisessa kirkossa erityispyhänä. Pyhä Henrik tuli Suomeen Ruotsin kuninkaan Eerikin mukana 1100-luvulla. Hän kärsi marttyyrikuoleman perimätiedon mukaan Köyliössä vuonna 1156. Keskiajalla hänen muistokseen vietettiin kahta juhlaa: "talvi-Heikkiä, eli piispan kuolinpäivää 20.1. (nykyisin 19.1.). "Kesä-Heikkinä" juhlittiin hänen pyhänjäännöstensä siirtämistä eli "translaatiota" Turkuun, 18.6.

Lähteitä: evl.fi, Wikipedia

27.1.2016 Vainojen uhrien muistopäivä

YK:n julistamaa, maailmanlaajuista päivää vietetään erityisesti natsien vuosina 1933-45 toimeenpanemien rotuvainojen — eli holokaustin — uhrien muistoksi.

Lisätiedot: Natsi-Saksan kansallissosialistien tekemässä kansanmurhassa kuoli noin 6 miljoonaa Euroopan juutalaista 1930-luvun lopussa ja 1940-luvun alussa. Kokonaisuudessaan holokaustissa arvioidaan kuolleen noin 11 miljoonaa ihmistä.

Suomessa vainojen uhrien muistopäivää on vietetty vuodesta 2002 lähtien. Toisen maailmansodan aikaisten vainojen uhrien lisäksi 27.1. muistetaan myös muiden kansanvainojen uhreja ympäri maailmaa. Suomeen pakolaisina tulleista monet surevat vainoissa menehtyneitä omaisiaan.

Lähteitä: www.ykliitto.fi

HELMIKUU 2016

1.2.-7.2.2016 YK:n Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko

YK:n Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa vietetään vuonna 2016 maailmanlaajuisesti kuudetta kertaa. Suomessakin sitä on vietetty alusta alkaen, eli vuodesta 2011.

Viikolla järjestetään tapahtumia ympäri Suomea: työpajoja, elokuvanäytäntöjä, konsertteja, näyttelyitä, eri maiden uskomuksia ja kulttuureita esitteleviä juhlia jne.

Viikon tavoitteena on, että eri tavoin uskovat ja katsovat kohtaavat toisiaan rauhassa ja toisiaan kunnioittaen.

Lisätiedot:

YK:n yleiskokous hyväksyi lokakuussa 2010 päätöslauselman, joka julisti helmikuun ensimmäisen viikon vuosittain maailmanlaajuisen uskontojen välisen yhteisymmärryksen viikoksi (World Interfaith Harmony Week) kaikkien uskontojen ja vakaumusten kesken.

Päätöslauselmassa rohkaistaan kaikkia valtioita vapaaehtoisuuden pohjalta tukemaan katsomusten välisen yhteisymmärryksen ja hyvän tahdon viestiä kunkin oman perinteen tai vakaumuksen mukaisesti erityisesti tämän viikon aikana.

Teemaviikolla järjestetään tapahtumia ympäri Suomea. Osa on tarkoitettu myös lapsille ja nuorille ja joihinkin niistä voi viedä myös koululuokkia tai muita ryhmiä. Teemaviikon ohjelma, tietoa uskonto- ja katsomusdialogista sekä dialogikasvatusmateriaaleja löytyy osoitteesta: www.yhteisymmärrysviikko.fi.

Teemaviikon sivuilta löytyy myös vinkkejä siitä, miten opettajat voivat huomioida viikon opetuksessaan.

5.2.2016 J.L. Runebergin päivä (kansallinen)

Runebergin päivänä liputetaan Suomen kansallisrunoilijan Johan Ludvig Runebergin kunniaksi. Silloin on tapana syödä Runebergin mukaan nimettyjä torttuja, eli vadelmahillolla kuorrutettuja mantelileivonnaisia, joita Fredrika Runeberg tapasi valmistaa miehelleen.

Runebergin päivä on myös suomenruotsalaisen kulttuurin ja kirjallisuuden merkkipäivä.

Lisätiedot:

Johan Ludvig Runeberg oli suomalainen runoilija, kirjailija ja toimittaja. Hänen tuotantoon ovat muun muassa Maamme-laulun sanat sekä Vänrikki Stoolin tarinat. Runebergia pidetään Suomen kansallisrunoilijana ja hänen tuotannollaan oli suuri merkitys kansallisaatteen syntymiselle Suomessa.

Runebergin päivän vietto tunnetaan parhaiten Runebergintortuista, joiden reseptin uskotaan olevan hänen vaimonsa Fredrikan kehittämä.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi

6.2.2016 Saamelaisen päivä Sámi álbmotbeaivi

Saamelaiset ovat Suomen ja pohjoismaiden ainoa alkuperäiskansa. He asuvat Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän pohjoisosissa. Saamelaisille kansallispäivä on vuoden kohokohta, jolloin myös pohjoinen nykytaide esittyy. Helsingin citysaamelaiset juhlivat vuoden 2015 kansallispäivää Tavastiaklubilla Sápmi Klubba -tapahtumassa, jossa esitettiin rokkia, räppiä, joikua ja stand-upia.

Listiedot:

Saamelaiset ovat Euroopan pohjoisin ja pohjoismaiden ainoa alkuperäiskansa. Heillä on oma historiansa, kielensä, kulttuurinsa, identiteettinsä, elämäntapansa ja elinkeinonsa. Nykyään yli puolet Suomen saamelaisista asuu saamelaisalueen ulkopuolella, monet heistä pääkaupunkiseudulla. Alkuperäiskansana pidetään kansaa, jonka esivanhemmat ovat asuttaneet aluetta sen valloituksen tai asuttamisen aikaan tai jo ennen nykyisten valtionrajojen muodostumista. Pohjolan alkuperäiskansan juhlapäivän kunniaksi järjestetään lukuisia juhlallisuuksia eri puolilla Saamenmaata (saameksi Sápmi). Saamenmaa on pitkä kapea kaistale Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän pohjoisosissa. Saamelaisia asuu neljän valtion alueella - Suomessa noin 7000. Yhteistyön neljän eri maan saamelaiset aloittivat jo

vuonna 1917 ja sen tarkoituksena on perinteisen elinkeinon, poronhoidon sekä saamelaiskulttuurin säilyttäminen. Saamelaisten päivää vietetään 6.2., koska helmikuun 6. päivänä 1917 alkoi Norjan Trondheimissa ensimmäinen yhteispohjoismainen saamelaiskokous. Tuosta kokouksesta alkoi valtakuntien rajat ylittävä yhteistyö saamelaisten välillä. Saamelaisten kansallispäivä oli ensimmäistä kertaa suomalaisessa almanakassa vuonna 2004.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi

7.2.-18.3.2016 Suuri paasto (kristinusko, ort.)

Pääsiäiseen valmistava suuri paasto kestää ortodokseilla 40 päivää. Paaston tarkoituksena on elää vaatimattomasti ja yksinkertaisesti. Lapset voivat paaston aikana kieltäytyä herkuista.

Lisätiedot:

Suureksi paastoksi kutsutaan ortodoksien tärkeintä paastonaikaa, joka alkaa ennen pääsiäistä sovitusunnuntaina eli laskiaissunnuntaina. Varsinainen suuri paasto kestää 40 päivää.

Paaston laskentatapa on hieman vaihdellut osassa kristikuntaa ja osassa kristikunnassa sunnuntait on jätetty pois varsinaisista paastopäivistä. Suomen ortodoksisen kirkon perinteessä pääsiäistä edeltävä paastokausi kestää kokonaisuudessaan seitsemän viikkoa ja suuren paaston lisäksi, paastoon kuuluu myös suuri viikko. Suuri viikko on paaston ankarin vaihe ja se sijoittuu viikolle ennen pääsiäistä. Suuren viikon jälkeen alkaa pääsiäinen, kristittyjen tärkein juhla, joka on Kristuksen ylösnousemuksen juhla. Suuri paasto on myös katolista perinnettä ja luterilaisessa kirkossa ajanjaksoa kutsutaan paastonajaksi.

Lähteitä: USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

8.2.2016 Kiinalainen uusivuosi

Suku ja ystävät kokoontuvat ja lapset saavat punaiset onnenkuoret, jotka sisältävät rahaa. Ilotulitukset, leijona- ja lohikäärmetanssit, laulu ja musiikki kuuluvat tähän kiinalaiseen ilon ja kevään juhlaan. Tänä vuonna vietetään apinan vuotta. Sanavalmis ja veijarimainen marakattikuningas Sun Wukong on Kiinan suosituin tarujen sankarihahmo, josta kertovat lukemattomat näytelmät, elokuvat ja oopperat.

Lisätiedot:

Kiinalaisen uudenvuoden ajankohta ja merkitys ovat vaihdelleet eri dynastioiden mukaan. Vallankumouksen jälkeen 1911 juhlan ajankohta vakiintui Xia-dynastialta periytyvän kuukalenterin ensimmäiselle päivälle. Päivämäärä liikkuu meidän gregoriaanisessa kalenterissamme tammikuun viimeisen viikon ja helmikuun viimeisen viikon välillä. Alun perin juhla merkitsi sadonkorjuun juhlaa sekä kevään alkamista.

Kiinalainen uusivuosi voidaan jakaa kolmeen jaksoon. Ensimmäisenä on kevään tervehtimisen jakso, toisena tulee uudenvuoden aatto ja viimeiseen lyhtyjuhlan jakso. Ensimmäinen kevään tervehtimisen jakso alkaa edellisen, eli kuukalenterin viimeisen kuukauden lopulla ja kestää uudenvuodenaattoon saakka. Jakson aikana siivotaan koti, ostetaan lahjoja, uhrataan esi-isille, koristellaan ovet sekä ikkunat punaisilla paperikoristeilla, koska punaisen värin uskotaan

tuottavan onnea ja iloa ja suojelushahmojen kuvilla. Uudenvuodenaattona perhe kokoontuu yhteen illallisen ääreen ja ampuu ilotulitusraketteja, joiden on tarkoitus karkottaa pahat demonit pois. Jakso kestää aina lyhtyjuhlaan saakka, joka on kauden huipennus. Yhdessä ystävien ja sukulaisten kanssa sytytetään lyhtyjä. Sen lisäksi seurataan ilotulituksia, lohikäärme -ja leijonakulkueita sekä seurataan kansantansseja ja puujaloilla kävelyä.

Kiinalaisessa kuukalenterissa kukin kahdestatoista horoskooppimerkistä vallitsee yhden vuoden kerrallaan. Vuoden 2015 horoskooppimerkki oli vuohi. Kiinalaisen astrologian mukaan vuohen vuosi päättyy 7. helmikuuta 2016 ja sitä seuraavaa apinan vuotta vietetään 8.2.2016–27.1.2017. Horoskooppi määräytyy syntymävuoden mukaan. Apinan vuonna uskotaan tapahtuvan paljon erilaisia muutoksia. Vuohen vuonna pääasia on keskittyä aineettomiin arvoihin.

Lähteitä: kiinalainenvuosi.fi

9.2.2016 Laskiaistiistai (kristinusko, ev.lut., kat.)

Hernerokkaa, laskiaispullia, mäenlaskua ja pitkiä pellavia! Laskiaistiistain nimi tulee paastoon laskeutumisesta. Laskiaisena syötiin keskiajalla tukevaa ja rasvaista ruokaa, koska seuraavan kerran sai syödä lihaa vasta paaston jälkeen pääsiäisenä. Keski-Euroopassa vietetään ennen paaston alkua karnevaaleja, Suomessa järjestetään laskiaisriehoja mäenlaskuineen.

Lisätiedot:

Suomessa laskiaisen juhlaan kuuluvat laskiaissunnuntai sekä laskiaistiistai. Monissa muissa maissa myös maanantailla on oma merkityksensä.

Tuhkakeskiviikkoa, joka aloittaa suuren paaston monissa kristillisissä perinteissä, edeltää laskiaistiistai. Suomessa laskiaistiistain viettoon kuuluu hernekeitto. Laskiaistiistai on perua siitä, ettei katolisena aikana laskiaisen jälkeen syöty lihaa ennen kuin pääsiäisenä. Tämän takia ennen paaston alkua syötiin mahdollisemman vahvasti. Ruotsissa ovat tästä jäänteinä nimitykset köttsöndag ”lihasunnuntai” ja fläskmåndag (silavamaanantai). Lisäksi on puhuttu ”rasvatiistaista”, jolloin syödään mantelimassalla ja kermavaahdolla täytettyjä pullia tai sämpylöitä (fastlagssemla). Myös Suomessa syödään laskiaispullia. Englannissa laskiaismaanantaita kutsutaan nimellä Collop Monday (”lihaviipalemaanantai, koska silloin on syöty runsaasti paksuiksi viipaleiksi leikattua lihaa.

Laskiaisen ajankohta vaihtelee vuosittain pääsiäisen ajankohdan mukaan, sillä pääsiäispaasto alkaa 40 päivää ennen pääsiäistä. Katolisissa maissa ennen paaston alkua vietetään iloisia karnevaalijuhlia värikkäine kulkueineen. Sana karnevaali tulee latinankielen sanoista carne vale, joka tarkoittaa suomeksi ”hyvästi liha”. Suomessa laskiaisen perinteisiin kuuluu mäenlasku. Hyvän sadon varmistamiseksi mäessä piti huutaa ”pitkiä pellavia, hienoja hamppuja, nauriita kuin lautasia, räätiköitä kuin nurkanpäitä”

Suomenkielisen sanan laskiainen ajatellaan johtuvan laskea-verbistä: laskiainen on ajankohta jolloin alkaa paastopäivien laskeminen. Sanan on ajateltu tarkoittavan myös paastoon laskeutumista. Reformaation myötä paastoaminen on jäänyt pois, mutta monet ruokaan liittyvät perinteet ovat säilyneet.

Vuosikymmenten saatossa paastoaminen on luterilaisessa perinteessä jäänyt taka-alalle, vaikka monet ruokaan liittyvät perinteet ovat säilyneet. Viimevuosina paastoperinnettä on kuitenkin luterilaisessakin kirkossa herätelty eloon modernein muodoin esimerkiksi ekopaastona tai somepaastona. Ortodoksisessa perinteessä pääsiäiseen johtava paasto on aloitettu laskiais- eli sovitusunnuntain illasta.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat

10.2.-26.3.2016

Pääsiäispaasto (kristinusko, kat.)

Katolisessa kirkossa paasto kestää 40 päivää pois lukien sunnuntait, jotka eivät ole paastopäiviä. Paastonaika muistuttaa Jeesuksen paastosta autiomaassa. Sen tarkoituksena on valmistaa kristittyjä pääsiäisen viettoon.

Lisätiedot:

Pääsiäispaaston tarkoituksena on valmistaa kristittyjä pääsiäisen viettoon, auttaa heitä miettimään syntejään ja puutteitaan sekä tekemään niistä parannusta kehottaen heitä samalla lähimmäisenrakkauden tekoihin.

10.2.2016 Tuhkakeskiviikko (kristinusko, kat.)

Tuhkakeskiviikko on pääsiäispaaston ensimmäinen päivä ja katumuspäivä. Katolisissa maissa tuhkakeskiviikkona järjestetään tuhkamessu ja messuun osallistuneille piirretään otsaan tuhalla risti. Tuhkakeskiviikkoa vietetään nykyisin myös joissakin luterilaisissa kirkoissa.

Lisätiedot:

Tuhkakeskiviikko on läntisen kristikunnan juhla, joka aloittaa pääsiäispaaston. Paasto kestää 40 päivää pois lukien sunnuntait, jotka eivät ole paastopäiviä. Paastonaika muistuttaa Jeesuksen paastosta autiomaassa ennen hänen julkisen toimintansa alkua. Sen tarkoituksena on valmistaa kristittyjä pääsiäisen viettoon, auttaa heitä miettimään syntejään ja puutteitaan sekä tekemään niistä parannusta kehottaen heitä samalla lähimmäisenrakkauden tekoihin.

Nimitystä tuhkakeskiviikko on käytetty ainakin vuodesta 1099 ja se johtuu 1000-luvulla alkaneesta tavasta sirotella paastonajan aluksi ylleen tuhkaa. Säkkiin pukeutuminen ja tuhkan sirottaminen pään päälle ovat raamatussa katumuksen ja parannuksen vertauskuvia (Matt 11:21, Neh 9:1-2, Dan.9:3-6, Joona 3:5:6). Katolisessa maailmassa on paikoin tultu kirkkoon yksikertaisessa säkkipuvussa, tuhkaa ripoteltuna pänpäälle ja jopa paljain jaloin. Nykyään katolisessa kirkossa - ja yhä enemmän luterilaisessakin kirkossa - katumuksentekijän otsaan piirretään yleensä tuhkan ja öljyn tai veden seoksella risti.

Idän kristillisyydessä tuhkakeskiviikkoa ei vietetä, koska siellä paastonaika on alkanut jo laskiaissunnuntaina.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi, Wikipedia

14.2.2016 Ystävänpäivä

Ystävänpäivä on uusimpia juhliamme ja varsinkin nuorten suosiossa.

Koululaiset tekevät ja lähettävät toisilleen ystävänpäiväkortteja ja nuoret aikuiset saattavat järjestää illan istujaisia.

Juhlan perusajatus on, että ihmisten tulisi välittää toisistaan ja myös osoittaa se toisilleen.

Lisätiedot:

Ystävänpäivää vietetään monissa maissa 14.2. Ystävänpäivän eli Pyhän Valentinuksen päivän alkuperästä on useita erilaisia käsityksiä. Useimmat Valentinus-legendat kertovat 200-luvulla eläneestä piispa Valentinuksesta, joka koki marttyyrikuoleman helmikuun 14. päivänä vuonna 269 kehoitettuaan nuoria roomalaisia kieltäytymään sotapalveluksesta ja pysymään rakkaitensa luona. Roomalaisessa kulttuurissa naimisissa olevia miehiä pidettiin huonompina sotilaina. Jonkun tarinan mukaan Piispa Valentinus myös vihki näitä nuoria sotilaita.

Suomalaisiin kalentereihin ystävänpäivän vietto vakiintui vasta 1980-luvulla, mutta muualla maailmassa Valentinuksen päivällä on satoja vuosia vanhat perinteet. Englannissa Valentinuksen päivää on jo vietetty vuodesta 1537 lähtien. Päivän tunnus, rakkautta, ystävyyttä ja ihailua kuvaava punainen sydän, oli ja on yhä suosittu aihe Valentinuksen päivän korteissa. Valentinuksen päivä oli alun perin päivä, jolloin saattoi lähettää rakkautentunnustuksen salaisenkin ihailun kohteelle, jopa nimettömänä. Suomessa Valentinuksen päivänä on tapana muistaa myös ystäviä.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi

15.2.2016 Nirvana-päivä (buddhalaisuus)

Nirvana-päivä on vuotuinen buddhalainen juhla, jota vietetään Buddhan nirvanan saavuttamisen kunniaksi. Nirvanalla tarkoitetaan buddhalaisuudessa valaistumista. Buddhalaiset juhlivat nirvana-päivää menemällä buddhalaisiin temppelieihin tai meditoiden.

Lisätiedot:

Valaistuminen on buddhalaisuuden mukaan tila, jossa mieli tunnistaa oman todellisen luontonsa ja joka ilmenee myötätuntoisena toimintana muiden hyväksi. Buddhalainen opetus kertoo että nirvana on saavutettavissa silloin, kun kaikki halut ja kärsimys ovat poissa. Nirvanan uskotaan olevan päätös kuoleman syklille ja uudelleensyntyemiselle.

Nirvana-päivä on vuotuinen buddhalainen juhla, jolloin juhlitaan parinirvanaa, sitä puhtaan nirvanan tilaa, johon Buddha siirtyi kuollessaan saavutettuaan nirvanan eläessään. Tapana on lukea Buddhan viimeisistä päivistä ennen nirvanan saavuttamista ja muistella Buddhan opetuksia. Juhlinta vaihtelee maittain. Luostareissa nirvana-päivää juhlitaan sosiaalisena tapahtumana.

Nirvana-päivänä buddhalaiset ajattelevat elämänsä ja sitä kuinka he voivat saavuttaa nirvanan. He muistelevat ystäviä ja sukulaisia, jotka ovat menehtyneet hiljattain ja miettivät sitä tosiasiaa, että kuolema on osa elämää kaikkien kohdalla. Buddhalaisen opetuksen mukaan mikään ei pysy muuttumattomana. Menetykset ja muutokset kuuluvat elämän kiertokulkuun.

Lähteitä: BBC Study / Religions

28.2.2016 Kalevalan päivä (kansallinen)

Tiesitkö, että kansallisrunoelmalle ei ole annettu omaa liputuspäivää missään muussa maassa kuin Suomessa?

Kalevalaisten kansanrunojen kokoaminen Itä-Suomen ja Vienan runonlaulajilta 1800-luvulla toi esiin sen, että suomalaisilla oli Ruotsin ja Venäjän vallasta riippumatonta omakielistä kulttuuria.

Kalevalan päivänä juhlitaan sekä kansallisrunoelmaa, että suomalaista kulttuuria.

Lisätiedot:

Kalevalanpäivä on suomalaisen kulttuurin päivä ja vakiintunut liputuspäivä. Kalevalaa kutsutaan Suomen kansalliseepokseksi ja sen katsotaan kuuluvan koko maailmalle tärkeään kirjalliseen perintöön. Kalevala on kokoelma suomalaisen kansanperinteen runoja, jotka Elias Lönnroth kokosi 1800-luvulla. Elias Lönnroth teki useita runonkeruumatkoja, joilla hän keräsi runoja Suomesta ja itärajan takana suomensukuisten kansojen parista.

Lähteitä: Helakisa, Lumme: Suomen Lasten Juhlakirja oppiminen.yle.fi

MAALISKUU 2016

8.3.2016 Naistenpäivä

Kansainvälisenä naisten päivänä kiinnitetään huomiota epätasa-arvoon ja naisten asemaan ympäri maailmaa.

Tänään naiset saattavat saada kukkia miespuolisilta tuttaviltaan. Myös jotkut yritykset jakavat naisille kukkia naistenpäivänä. Venäjällä päivän perinteinen kukka on mimosa. Naistenpäivä on kansainvälinen juhlapäivä ja sitä on vietetty 1900-luvun alusta lähtien.

Lisätiedot: Naisten päivän vietto laajeni koko maailmaan kansainvälisenä naisten vuonna 1975, kun YK julisti naisten oikeuksien ja kansainvälisen rauhan päivän vietettäväksi kaikissa jäsenmaissa. YK on vuodesta 1996 lähtien omistanut vuosittain naistenpäivän tietylle teemalle. Vuoden 2014 teema oli huomioida kehitysmaiden naisten asemaa. Vuoden 2015 naistenpäivä keskittyi naisten vapautteen tehdä omia valintojaan, kuten käydä koulua, elää ilman väkivallan uhkaa, saada yhtäläistä palkkaa yhtäläisestä työstä sekä osallistua päätöksentekoon. Perinteisesti naistenpäivänä miehet ovat kunnioittaneet äitejään, vaimojaan, tyttöystäviään, työtovereitaan ja muita läheisiä naisia kukilla tai muilla pienillä lahjoilla.

Lähteitä: ykliitto.fi, maailma.net, Wikipedia

20.3.2016 Palmusunnuntai (kristinusko)

Viikko ennen pääsiäistä on palmusunnuntai. Silloin muistellaan kuinka Jeesus ratsasti Jerusalemiin ja hänet otettiin vastaan palmunoksia heilutellen. Palmusunnuntain perinteeseen kuuluu virpominen. Lapset kulkevat tuttujen ja lähisukulaisten luona ja lausuvat virpomis- tai

siunauslorun. Virpomisessa käytetään koristeellisia pajunoksia. Virpoja saa palkaksi suklaamunia ja karamelleja.

Lisätiedot:

Palmusunnuntai aloittaa ortodokseille suuren viikon, katolilaisille pyhän viikon ja luterilaisille hiljaisen viikon. Palmusunnuntain nimi viittaa Jeesuksen ratsastukseen Jerusalemiin, jolloin ihmiset heittivät maahan vaatteita ja heiluttivat palmunoksia hänen kulkutiellään. Nykyään palmusunnuntain kulkueet ovat yleisiä eri puolilla kristikuntaa. Oksia saatetaan tuoda myös jumalanpalveluksiin, joissa niitä tänäkin päivänä siunataan ja jaetaan seurakuntalaisille. Pohjoismaissa ja Venäjällä palmunlehtiä kuvastavat pajunoksat, ja tapa tuoda pajunoksia kotiin onkin ollut perinne jo pitkään. Palmunoksa, meillä pajunoksa, on tässä yhteydessä Kristuksen kuninkuuden vertauskuva.

Itäisen kristikunnan tapa Lasaruksen lauantaina on ollut siunata pajunoksat ja antaa ne kirkossa olijoille. Tämä on tiettävästi ollut esikuvana Karjalassa ja Itä-Suomessa syntyneelle virpomistraditiolle. Nimitys "virpominen" tulee pajua merkitsevistä muinaisvenäjän sanasta verba, joka on lähtöisin latinan sanasta verbanae, suom. vihannan oksat.

Palmusunnuntain nuorissa virpojanoidissa yhdistyy kaksi traditiota, ortodokseilta lainattu virpomalla siunaaminen ja Ruotsista saatu uskomus pahaa aiheuttavista noidista. Suomessa tapana on ollut antaa virpojille vastalahjaksi esimerkiksi makeisia ja pääsiäismunia.

Virpomalla toivotetaan hyvää onnea ja siunausta: "Virvon, varvon, tuoreeks' terveeks', tulevaks' vuodeks', vitsa sulle, palkka mulle."

"Uudella vitsalla virvoitan, vanhalla kuoren kirvoitan, enkä suurta palkkaa vaadi, enkä velkakirjaa laadi. Jumala sinua siunatkoon."

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

21.-26.3.2016 Suuri viikko (kristinusko, ort.)

Suuri viikko on ortodoksisille pääsiäistä edeltävän paaston ankarin vaihe ja se sijoittuu viikolle ennen pääsiäistä. Suuren viikon jokaisella päivällä on oma teemansa ja omat perinteensä.

Suuren viikon jälkeen alkaa pääsiäinen, kristittyjen tärkein juhla, joka on Kristuksen ylösnousemuksen juhla.

Lisätiedot:

Ortodoksisessa kirkossa paastotaan ennen pääsiäistä kahdessa vaiheessa. Suuri paasto alkaa sovintosunnuntain/laskiaissunnuntain iltana ja päättyy kuudennen paastoviikon perjantai-iltana pääsiäisen esijuhlaan (Lasaruksen lauantai ja palmusunnuntai). Niiden jälkeen alkaa jakso, jota kutsutaan suureksi viikoksi. Myös silloin paastotaan, mutta viikko itsessään on oma omaleimainen kokonaisuutensa. Suuren maanantain teemoina ovat viikunapuun kuivattaminen ja patriarkka Joosef, nöyrän kärsimyksen esikuva. Suuri tiistai on hiljaisen odottamisen aikaa. Suuren keskiviikon teemoina ovat Jeesuksen voitelu ja Juudaksen kavallusteko. Suuren torstain teemana on Jeesuksen viimeinen aterian ja ehtoollisen asettaminen. Suurena perjantaina Pietarin kielsi Jeesuksen kolme kertaa ja Jeesus ristiinnaulitseminen. Suurena lauantaina muistellaan Jeesuksen Kristuksen kuolemaa ja tuonelassa käyntiä. Palmusunnuntai

aloittaa ortodokseille suuren viikon, katolilaisille pyhän viikon ja luterilaisille hiljaisen tai piinaviikon.

Lähteitä: ortodoksi.net

21.3.2016 Nouruz

Nouruz-juhlaa vietetään Iranissa, Kurdistanissa, Afganistanissa, Kaspian merellä ja jopa Pohjois-Kiinassa kevääntulon ja uudenvuoden kunniaksi.

Monissa maissa on tapana sytyttää nuotioita ja hypätä tulen yli. Tulella on tärkeä merkitys zarathustralaisuudessa (vanha persialainen uskonto).

Kurdit muistelevat seppä Kawan voittoa tyranni Zuhakista Nouruz-juhlassa.

Lisätiedot:

Nouruz on perinteinen myös persialaiseksi uudeksi vuodeksi kutsuttu juhla. Nouruz on Iranin vuotuisista juhlista tärkein, suuri kevään juhla. Nouruzia on juhlittu Iranissa, Irakissa, Kurdistanissa, Lähi-Idässä ja muilla Euraasian alueilla jo yli 3000 vuoden ajan. Sanana nouruz/nowruz (novruz, navruz, nooruz, nevruz, nauryz), tarkoittaa uutta päivää. Kirjoitusasu ja lausuminen saattavat vaihdella alueittain. Juhla symboloi uuden alkua ja vanhan taakse jättämistä. Juhla vahvistaa kansojen välistä kunnioitusta ja naapuruuden ja rauhan ihanteita juhlistamalla vanhoja idän ja lännen sivilisaation tapoja rituaaleineen ja traditioineen. Nouruzia juhlitaan kevätpäivän seisauksen aikaan ja sitä juhlii yli 300 miljoona ihmistä ympäri maapallon.

Lähteitä: ykliitto.fi

23.3.2016 Gaura Purnima (hindulaisuus, Krishna-tietoisuus)

Gaura Purinimana kunnoitetaan guru, Sri Chaitanya Mahaprabhua. Hän on hyvin tärkeä opettaja Krishna-liikkeen kannattajille. Sri Chaitanya Mahaprabhua eli vuosina 1486-1534. Hindut katsovat hänen olleen jumalien Radha ja Krishna inkarnaatio, eli jumala ihmisen hahmossa.

Juhlapäivänä Krishna-liikkeen kannattajat käyvät temppelissä, laulavat yhdessä Hare Krishna-mantraa ja paastoavat koko päivän. Kun kuu nousee temppelissä tarjoillaan pyhitettyä kasvisruokaa eli prasadamia.

Lisätiedot:

Gaura purnima tarkoittaa 'kultainen täysikuu'. Krishna-tietoisuuden tradition mukaan tuona täysikuun päivänä Krishnan tämän aikakauden inkarnaatio, Sri Chaitanya Mahaprabhua, syntyi 530 vuotta sitten Navadvipassa, Länsi-Bengalissa. Juhlapäivänä temppelin alttari koristellaan hänen kuvillaan. Krishnan inkarnaation ihonväri on kultainen. Sri Chaitanya opetti ihmisiä palvelemaan Jumalaa omalla esimerkillään. Hän opetti myös keskeisimmän menetelmän itsen ja Jumalan oivaltamisen polulla – Hare Krishna maha-mantran: Hare Krishna Hare Krishna

Krishna Krishna Hare Hare Hare Rama Hare Rama Rama Rama Hare Hare. Gaura purnima-päivänä erityisesti lauletaan ja tanssitaan, sekä myös paastotaan aina kuun nousuun.

Lähteitä: www.krishna.com, Krishna-liike ISCKON Suomessa

24.3.2016 Purim (juutalaisuus)

Purim-juhla on juutalaisille naamiaisten aikaa. Kaikki, sekä lapset että aikuiset - pukeutuvat naamiaiasuihin. Synagogassa luetaan Esterin kirja, jossa kerrotaan kuinka nuori ja rohkea Ester-kuningatar pelasti juutalaisen kansansa. Naamiaisissa on tapana pukeutua esimerkiksi juuri Esteriksi tai sitten pahaksi Haman-hahmoksi. Tähän iloiseen ja riehakkaaseen koko perheen juhlaan kuuluu myös musiikkia, tanssia ja kovaääniset jänisräikät.

Lisätiedot:

Purim on hyvin iloinen juhla, jolloin on lupa pitää hauskaa. Purimina muistellaan Persian juutalaisten pelastumista juonesta, jolla Kserkses-kuninkaan neuvonantaja Haman yritti tuhota heidät. Tapahtuma on kuvattu Vanhan testamentin Esterin kirjassa. Purimin viettoon kuuluu Esterin kirjan lukeminen synagoogassa ja lahjojen antaminen köyhille. Sen jälkeen vietetään juhlaa, jota varten pukeudutaan usein naamiaiasuihin. Purim ei ole yhtä tärkeä juhla kuin Tooran määrittelemät pyhäpäivät. Siksi työnteko on yleensä sallittua. Juutalaisen kalenterin päivä alkaa ja päättyy aina illalla auringon laskiessa. Purimin vietto aloitetaankin synagogan iltajumalanpalveluksena, jossa luetaan Esterin kirja eli megila.

Lähteitä: Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: www.jchelsinki.fi, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi, Wikipedia

24.3.2016 Kiirastorstai (kristinusko)

Raamatun mukaan Jeesus nautti kiirastorstaina opetuslastensa kanssa viimeisen ateriansa ja pesi opetuslastensa jalat, ennen kuin hänet kavallettiin roomalaisille sotilaille. Siten kiirastorstai on kristityille pyhän ehtoollisen asettamisen muistopäivä.

Lisätiedot:

Luukkaan evankeliumin mukaan (22:14–20) Jeesus asetti ehtoollisen sakramentin kiirastorstaina. Raamatun mukaan Jeesus vetäytyi kiirastorstai-iltana Getsemanen puutarhaan rukoilemaan Jumalalta voimaa kestää tuleva piina. Mestarinsa kavaltanut Juudas johdatti Jeesuksen viholliset, juutalaisen temppelipapiston, saddukeukset ja roomalaiset sotilaat pidättämään Jeesuksen.

Kiirastorstailta on eri kielissä useita nimiä. Suomenkielinen nimi kiirastorstai tulee ruotsin sanasta skära, puhdistaa. Kiirastorstaina katuva syntinen puhdistettiin "tuhkakeskiviikon tuhkasta" ja sai jälleen oikeuden osallistua ehtoolliselle. Kiirastorstai onkin Suomen luterilaisessa kirkossa suosittu ehtoollisella käymispäivä. Katolisessa kirkossa Kristuksen

kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemuksen kolmipäiväinen pääsiäisjuhla alkaa kiirastorstain iltamessusta. Katolisen kirkon piirissä kiirastorstai on ollut erityinen ripittäytymispäivä. Ortodoksisessa kirkossa piispat pesevät ”suurena torstaina” alaistensa pappien jalat. Suomessa näin tapahtuu esimerkiksi Helsingin Uspenskin katedraalissa.

Lähteitä: USKOT-foorummin kalenteri: www.uskot-resa.fi

24.3.2016 Holi (hindulaisuus ja Krishna-tietoisuus)

Holi hindulasten suosikkijuhla, jota vietetään kaksi päivää. Holin viettoon kuuluu hulluttelu ja kepposet, muun muassa värijauheen ja värjätyn veden heittäminen.

Juhlan viettoon liittyy monia jännittäviä tarinoita. Hyvä voittaa pahan kertomuksessa Prahlad-jumalasta, joka selviää julman Holikan yrityksistä kärkeä hänet tulella. Juhlan ensimmäisenä päivänä sytytetään nuotioita Prahladin ja Holikan muistoksi.

Temppeleitaiteesta ikuistettujen kuvausten perusteella holi on yksi vanhimmista hindujen viettämistä juhlista.

Lisätiedot:

Holi on hindulainen iloinen värien juhla, jolloin lauletaan ja tanssitaan, ja johon liittyy myös uskonnollisia piirteitä. Ensimmäisenä päivänä sytytetään nuotioita ja tehdään ruokaa. Juhlinnan toisena päivänä kaikki ihmiset ikään tai kastiin katsomatta menevät ulos juhlimaan ja heittämään värijauhetta. Myöhemmin illalla juhlinta jatkuu kodeissa, jonne ihmiset kutsuvat toisiaan.

Niin kuin moniin hindulaisiin juhliin, holiin liittyy useita perinteitä ja nämä perinteet saattavat vaihdella alueittain. Holi juhliin kuuluu Krishnan ja Prahladin kunniaksi. Traditio kertoo, että nuorena poikana Krishna paimenpoikaystäviensä kanssa heitti värikästä vettä ikuisen puolisonsa Radhan sekä hänen ystävänsä päälle, ja siitä on alkanut tuo värikäs holiin vietto. Prahladin tarinaan liittyy hyvän voitto pahasta. Kertomuksen mukaan hyvä Prahlad säästyi tulelta, joka poltti hänen pahan siskonsa Holikan. Siksi holi-juhlaan kuuluu nuotioiden sytyttäminen ensimmäisenä iltana. Joissain osissa Intiaa poltetaan Holikaa esittäviä patsaita, koska näiden nuotioiden tuhkan katsotaan tuottavan onnea.

Lähteitä: BBC Study / Religions

25.3.2016 Marian ilmestyspäivä (kristinusko)

Enkeli Gabriel ilmestyi Marialle yhdeksän kuukautta ennen joulua ilmoittamaan Jeesuksen syntymästä. Tästä tulee myös juhlan nimi eri kielissä, esimerkiksi Marian ilmestyspäivä, tai evangelismus eli ilosanoman juhla. Marianpäivä on myös saamelaiden perinteinen juhlapäivä, jolloin Saamen lippu nostetaan salkoon.

Lisätiedot:

Marian ilmestyspäivää vietetään enkeli Gabrielin Marialle ilmestymisen vuoksi. Kristinuskon mukaan Marian saamassa lupauksessa näkyy Jumalan armon koko rikkaus. Jeesus sikisi Pyhästä Hengestä Marian kohdussa samanaikaisesti, kun enkeli välitti tiedon hänen syntymästään.

Marian ilmestyspäivän alkuperäinen ajankohta on 25. maaliskuuta. Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa Marian ilmestyspäivää vietetään kuitenkin 22. ja 28.3. välisenä sunnuntaina. Katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa se on yhä alkuperäisenä ajankohtanaan.

Marian ilmestyspäivä kuuluu ortodoksisen kirkon 12 suuren juhlan joukkoon. (Jumalansynnyttäjän neitseeseen Marian ilmestys).

Katolisessa kirkossa päivän nimi on Herran syntymän ilmoittaminen. Marian ilmestyspäivä on saamelaisille tärkeä perinteinen juhlapäivä, jolloin Saamen liput hulmuavat saloissa. Jo 1500-luvulta lähtien saamelaiset ympäri pohjolan saamelaisaluetta ovat kokoontuneet Marianpäiville Enontekiön kirkolle. Silloin kastettiin lapset, käytiin ripillä, vihittiin ja haudattiin. Tärkeää oli tavata muissa kylissä asuvia sukulaisia ja tuttavvia. Kaupankäynti oli myös osa tapahtumaa. Edelleenkin saamelaiset kokoontuvat viettämään Marianpäivää kirkossakäynnin, saamelaiskulttuurin, kaupankäynnin, poroajo- ja suopunginheittokilpailujen, sekä tuttujen tapaamisen merkeissä.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, www.evl.fijuhlitaan.netmarianpaivat.fi

25.3.2016 Pitkäperjantai (kristinusko)

Pitkäperjantaina kristityt muistelevat Kristuksen kuolemaa. Pitkäperjantain kristillinen sanoma on: Kristus on kuollut meidän edestämme. Pitkäperjantai on suuri, mutta surullinen ja hiljainen päivä kristikunnassa.

Lisätiedot:

Pääsiäinen on kristillisen kirkkovuoden pääjuhla. Pitkäperjantaina muistellaan Kristuksen kuolemaa. Pitkäperjantain kristillinen sanoma on: Kristus on kuollut meidän edestämme. Pitkäperjantain Raamatun teksteissä seurataan Golgatan tapahtumia ristiinnaulitsemisesta Jeesuksen kuolemaan.

Pitkäperjantain jumalanpalvelus eroaa vuoden muiden pyhien jumalanpalveluksista. Luterilaisessa kirkossa se on mahdollisimman yksinkertainen ja urut ja kellot vaikenevat. Luterilaisessa perinteessä se on vuoden ainoa pyhä jonka liturginen väri on musta.

Katolisessa kirkossa kirkon vanhimpiin pitkäperjantain messukaavoihin ei sisältynyt ehtoollista. Nykyisin ehtoollinen voidaan kyllä jakaa, mutta tällöin käytetään kiirastorstain jumalanpalveluksessa pyhitettyjä aineita. Katolisen kirkon opin mukaan messussa tapahtuu Kristuksen uhrin veretön uudistaminen, eikä tätä haluta toimittaa päivänä, jona Herra itse uhraisi itsensä. Katolisessa kirkossa liturginen väri on punainen.

Ortodoksisessa perinteessä Suuren perjantain illalla on Kristuksen hautauksen muistojumalanpalvelus, joka liturgisen järjestyksen mukaan kuuluu seuraavan päivän eli Suuren lauantain palveluksiin. Suomessa tämä jumalanpalvelus on kuitenkin tapana toimittaa Suuren perjantai-iltana.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi

27.3.2016 Pääsiäispäivä (kristinusko)

Palmusunnuntaina, viikkoa ennen pääsiäistä, lapset koristelevat pajunoksia ja virpovat niillä vanhempiaan ja muita aikuisia. Kodit somistetaan heleillä ja iloisilla kevään väreillä: rairuoholla, kukilla, pääsiäismunilla, tipuilla ja pupuilla. Pääsiäinen on kristityille vuoden suurin juhla. Silloin juhlitaan pitkäperjantaina ristiinnaulitun Jeesuksen ylösnousemusta. Ortodoksisessa kirkossa on pääsiäisyönä palvelus, jossa toivotetaan eri kielillä "Kristus nousi kuolleista" ja vastataan "totisesti nousi." Pääsiäisajan perinneruokia ovat mämmi, pasha ja lampaanpaisti.

Lisätiedot:

Pääsiäissunnuntai on kirkkovuoden pääjuhla. Sen aihe, Kristuksen ylösnousemus, on kristillisen uskon keskeisin asia. Kristityille Jeesuksen ylösnousemus ei ole vain historiallinen tapahtuma vaan se on lupaus toivosta, ihmisen pelastuksesta ja iankaikkisesta elämästä. Pääsiäisen nimi vaihtelee eri kielissä kuten useimpien muidenkin juhlien. Suomalainen nimitys merkitsee alkuaan paastosta pääsemistä vastakohtana laskiaisen paastoon "laskeutumiselle". Lisäksi sana pääsiäinen muistuttaa juutalaisten pesach-juhlasta ja sen aiheesta: Jumalan kansa pääsi vapauteen Egyptin orjuudesta. Ortodoksisessa kirkossa pääsiäisyön jumalanpalvelus on vuoden suurin tapahtuma. Ikivanhaan tapaan seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan päivän koitteessa sanoilla "Kristus on ylösnoussut." Muutoinkin ortodoksisessa jumalanpalveluselämässä on keskeisenä pääsiäislaulun sanoma: "Kristus nousi kuolleista, kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi". Venäjän ortodoksisessa kirkossa pääsiäistä vietetään 1.5.2016. Katolisessa kirkossa pääsiäinen ja nimenomaan pääsiäisyön, "vuoden pyhimmän yön," jumalanpalvelus on kirkkovuoden päätapahtuma. Myös luterilaisille pääsiäinen on kirkkovuoden kohokohta ja kirkoissa vietetään pääsiäisyönmessua, vaikkakin pääsiäisen juhlanjumalanpalvelus on vasta pääsiäissunnuntaina. Pääsiäinen katsotaan ajanjaksona jatkuvan aina helatorstaihin, Kristuksen taivaaseen astumisen juhlaan saakka. Pääsiäisen viettoon kuuluu lukuisia symboleita ja perinteitä joita ovat muun muassa munien maalaaminen, pääsiäiskukkien esille laitto sekä pääsiäisen erityiset juhlaruuat. Ruokaperinteessä on paljon katoliselta ajalta periytyviä paaston päättymiseen liittyviä piirteitä ja ortodokseilta periytyviä tapoja, jolloin paaston ajan päätyttyä saatettiin syödä vapaasti. Pääsiäismunat symboloivat uutta elämää. Narsissista, joka juuri pääsiäisen tienoilla tunkeutuu maahan haudatusta sipulistaan valoon, on tullut kristillisessä perinteessä ylösnousemuksen ja kuoleman voittamisen vertauskuva. Suomessa perinteinen mämmi on tullut juhlapöytiin jo 1700-luvulla, kenties jopa paljon aikaisemmin. Keskiajalla se oli nimenomaan pitkänperjantain paastoruokaa, jolloin uuneihin ei sytytetty tulta, vaan syötiin kylmiä ruokia. Useissa maissa, kuten myös Suomessa, pääsiäislimppu on mämmin rinnalla yleinen.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, evl.fi/ortodoksi.net, kaikkijuhlista.fi

28.3.2016 2. pääsiäispäivä (kristinusko)

Toinen pääsiäispäivä sijoittuu Suomessa aina maanantaille. Kristinuskon pyhän kirjan Raamatun mukaan ylösnoussut Jeesus ilmestyi opetuslapsille toisena pääsiäispäivänä.

Joissakin perheissä on tapana vieraillla sukulaisten tai ystävien luona toisena pääsiäispäivänä.

Ortodoksit muistavat toisena pääsiäispäivänä Mariaa, Jumalansynnyttäjää.

Lisätiedot:

Raamatussa kerrotaan, että Jeesuksen ilmestymiset vakuuttivat opetuslapset hänen kuolleista nousemisestaan ja jatkuvasta läsnäolostaan. Monissa kristillisissä kirkoissa pidetään toisen pääsiäispäivän messuja.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, evl.fi

HUHTIKUU 2016

8.4.2016 Romanien päivä

Romanien päivää vietetään kansainvälisesti, sillä romaneita asuu kaikissa maanosissa. Romanien päivänä tuodaan esiin romanien asemaa ja romanikulttuuria. Romaneilla on oma lippu, jossa on punainen kärrynpyörä sinisellä ja vihreällä taustalla. Juhlapäivänä romanit saattavat istuttaa puun tai sytyttää kynttilän niiden romanien muistoksi, jotka ovat kuolleet romanivastaisten rikosten uhrina. On myös tapana asettaa kukkia vedenrajaan, sillä vesi kuvastaa romaneille puhtautta ja parantamista.

Lisätiedot:

Vuodesta 2004 lähtien on 8.4. juhlittu kansainvälistä romanien päivää. Romanien päivä on melko uusi merkkipäivä, mutta sen vietto on levinnyt viime vuosina. Romanien kansallispäivän kunniaksi useilla paikkakunnilla Suomessa järjestetään erilaisia tapahtumia. Helsingissä päiväkeskus Hirundossa romanien päivää on juhlistettu muun muassa musiikilla, tanssilla, yhdessäololla ja täytekakulla. Hirundossa kokoontuu romaneita useasta eri maasta. Kansainvälistä romanien päivää juhlietaan myös muualla Euroopassa. Romanien päivä muistuttaa yhdenvertaisuudesta ja keskittyy romanipoliittisiin kysymyksiin. Romanipolitiikan päätavoite on romanien yhdenvertaisuus kaikilla elämän osa-alueilla. Keskeisiä tavoitteita ovat romanien elinolosuhteiden parantaminen.

Lähteitä: yle.fi/tekstiv/arkisto

9.4.2016 Mikael Agricolan päivä (kansallinen)

Mikael Agricolan päivää kutsutaan myös suomen kielen päiväksi. Mikael Agricolaa pidetään suomen kirjakielen isänä. Agricola oli ensimmäinen, joka käänsi kirjoja suomen kielelle. Hän käänsi Uuden Testamentin latinasta suomeksi.

Lisätiedot:

Mikael Agricola opiskeli Saksassa Wittenbergissä ja tapasi siellä reformaattori Martti Lutherin. Agricolan elämäntyö oli uskonnollisten tekstien kääntäminen latinasta suomenkielelle. Reformaation aikaan pidettiin tärkeänä sitä, että Raamattua pystyttäisiin lukemaan

kansankielellä. Agricolan päätyö oli Uuden testamentin suomentaminen, jonka kuluessa hän kehitti suomen kieleen valtaisan määrän uusia sanoja. Agricola käänsi yhteensä yhdeksän kirjaa. Agricolan ensimmäinen itse kirjoittama teos oli ABCkiria, joka ilmestyi 1543. ABC oli tarkoitettu eritoten pappien käyttöön.

22.4.-24.4.2016 Theravada uusi vuosi (buddhalaisuus)

Buddhalaista Theravada uuttavuotta vietetään Thaimaassa, Burmassa, Sri Lankassa, Bangladeshissa, Kambodzassa ja Laosissa. Juhlan vietto vaihtelee hyvin paljon maasta toiseen. Thaimaassa suihkutetaan vettä munkkien ja muiden ihmisten päälle. Vesi symboloi puhdistautumista kaikesta vanhasta. Päivä on iloinen - ihmiset hassuttelevat maalaamalla omia ja toistensa kasvoja talkilla valkoiseksi.

Lisätiedot:

Buddhalaista Theravada uuttavuotta vietetään Theravada-buddhalaisissa maissa, kuten esimerkiksi Thaimaassa, Burmassa, Sri Lankassa, Kambodzassa ja Laosissa. Juhla kestää kolme päivää huhtikuun ensimmäisestä täysikuusta lähtien.

Mahayana-buddhalaisuuden maissa uusivuosi alkaa ensimmäisestä täysikuusta tammikuussa. Theravada-uudenvuodenvietto on hyvin maakohtaista. Thaimaassa uudenvuoden juhlinnasta käytetään myös nimitystä songkran tai vesijuhla. Alkujaan songkranin ajankohta määräytyi myös buddhalaisesta kalenterista, mutta kuningas Chulalongkornin aikana se päätettiin muuttaa pidettäväksi 13. huhtikuuta. Tämän lisäksi Thaimaassa vietetään länsimaalaista ja kiinalaista uuttavuotta. Songkran-juhlan viettoon kuuluu veden heittäminen, mikä symboloi puhdistautumista kaikesta vanhasta. Ihmiset palaavat kotikaupunkeihinsa viettämään aikaa perheen kanssa. Silloin käydään isovanhempien luona. Heille osoitetaan kunnioitusta kaatamalla vettä heidän käsilleen ja vanhemmat antavat siunauksen nuoremmille. Tapana on myös sivellä kasvoihin talkkia. Talkin sivelytapa tulee alun perin munkeilta ja kuvastaa siunausta.

Lähteitä: thaimaapas.fi

23.4.-30.4.2016 Pesach (juutalaisuus)

Juutalaiset viettävät pesach-juhlaa Egyptin orjuudesta vapautumisen muistoksi. Silloin syödään happamatonta matsa-leipää. Tavallinen leipä on kiellettyä ja lapset saavat yhdessä vanhemman kanssa etsiä, ettei muruja ja leipää löydy kotoa. Juhlan kunniaksi valmistetaan suuri seder-ateria ja luetaan kuvitettua Hagada-kirjaa, joka kertoo juutalaisten lähdöstä Egyptistä.

Lisätiedot:

Pesach on yksi juutalaisuuden kolmesta niin kutsutusta pyhiinvaellusjuhlasta. Pyhiinvaellusjuhlat muistuttavat kaikki omalla tavallaan Egyptin orjuudesta vapautumisen jälkeisestä erämaavaelluksesta. Kaksi muuta pyhiinvaellukseen liittyvää juhlaa ovat sukkot ja shavuot.

Pesach on yksi tärkeimmistä juutalaisten vuotuisista juhlista. Tänä aikana ihmiset muistelevat Exodusta eli Egyptin orjuudesta vapautumista. Juhlan nimi tulee hepreankielen sanasta pasah,

joka tarkoittaa ohi kulkemista. Sillä viitataan viimeiseen vitsaukseen, jolla Jumala koetteli egyptiläisiä, koska he eivät suostuneet päästämään Israelilaisia vapaiksi. Juhla tunnetaan myös happamattomasta leivästä. Tämä on muistona israelilaisten kiireisestä Egyptistä lähdöstä, jolloin ei ollut aikaa kohottaa leipätaikinoita. Juutalaisen teologian mukaan hapate on myös ylpeyden ja turhamaisuuden vertauskuva, jota vastoin matsa-leipä symboloi sydämen nöyryyttä. Kosher eli kelvollinen ruoka tarkoittaa käytännössä ruokaa, joka ei sisällä hapatetta. Pesachina saatetaan käyttää erityisesti sitä varten tarkoitettuja astiastoa, jolloin vältetään siltä, että tavallisia jauhoja saattaisi olla astioissa. Juutalainen keittiö puhdistetaan nisán-kuun 14. päivän iltaan mennessä kaikista leivistä, leivonnaisista, pastatuotteista ja leivänmuruista. Leipomiseen käytetään vain matsa-jauhoa. Pesachin vietto kestää kahdeksasta yhdeksään päivää. Ensimmäisenä pesach-iltana on tapana kokoontua juhla-aterialle, jonka aikana käydään läpi koko pesach-kertomus. Aterialla nautitaan symbolisia ruoka-aineita, jotka muistuttavat koettelemuksista Egyptin orjuudessa. Lapset laulavat seder-laulun.

Maanviljelyksestä on pesachiin tullut myös merkitys, koska juhlan aikana korjattiin kevään ohrasato ja alettiin laskea seitsemän viikkoa jolloin vehnäsato oli kypsä. Ajanjaksoa kutsutaan omeriksi ja sen laskeminen aloitetaan pesachin toisesta päivästä.

Lähteitä: USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi/ Wikipedia

TOUKOKUU 2016

1.5.2016 Vappu 1.5.2016 (kansallinen)

Vappu on koko kansan juhla, sillä se tarjoaa jokaiselle jotakin. Sitä voi juhlia vappupalloilla, simalla ja tippaleivillä sekä pukeutumalla hassusti. Toiset suuntaavat ulkoilmapiknikille kohottamaan maljoja kevään tulolle. Osa lähtee vappumarssille ja kuuntelemaan juhlapuheita. Jotkut tekevät tätä kaikkea. Vappua juhlitaan sekä vappuaattona 30.4. että vappupäivänä 1.5.

Lisätiedot:

Vappu on työväen ja ylioppilaiden juhla. Vappua juhlitaan sekä vappuaattona että vappupäivänä 1.5. Vappupäivä on suomalaisen työn päivä ja virallinen liputuspäivä. Vappu merkitsee suomalaisille myös iloista karnevaalimaista kevään tulojuhlaa. Suomenkielen sana vappu on peräisin sanasta Walborga, Valpuri. Vappua on vietetty jo keskiajalla 700-luvulla Saksassa eläneen, pyhimyksenä julistetun nunna Walborgan muistopäivänä.

Työväen juhlaksi vappu vakiintui toukokuun ensimmäiselle päivälle Yhdysvalloissa alun perin työsopimusten uusimisen ja työpaikkojen vaihtamisesta johtuen. Suomessa työläisten vappumarsseilla on pitkä perinne. Lakisääteinen vapaapäivä vapusta tuli Suomessa vuonna 1944.

Helsingissä opiskelijoiden vapunviettoon kuuluvat kauppatorilla sijaitsevan Havis Amandan "Mantan" patsaan lakitus vapunaattona ja Ullanlinnan mäelle kokoontuminen vapunpäivänä. Ruotsinkieliset opiskelijat kokoontuvat usein Kaisaniemessä.

Lähteitä: oppiminen.yle.fi

5.5.2016 Helatorstai (kristinusko)

Helatorstai on kristillinen juhla, jota vietetään Kristuksen taivaaseen astumisen kunniaksi.

Helatorstaita vietetään 40 päivää pääsiäisestä. Koska pääsiäinen on aina sunnuntai, neljäskymmenes päivä siitä lukien on aina torstai.

Ennen muinoin oli tapana päästää lehmät tähän aikaan ensi kertaa laitumelle ja ajaa ne tulien läpi tautien estämiseksi.

Lisätiedot:

Helatorstai-sana on saatu ruotsin kielestä, ja se tarkoittaa pyhää torstaita. Nykyinen ruotsinkielinen termi Kristi himmelfärdsdag kuvaa paremmin juhlan teologista luonnetta, koska helatorstaina Kristus Raamatun mukaan nousi taivaisiin, siirtyen näin pois ihmissilmin nähtävästä hahmosta.

Hänen ajatellaan tällöin astuneen taivaalliselle valtaistuimelle, jolla hän nyt istuu Isän Jumalan oikealla puolella. Siellä hänelle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Käsite taivaaseen astuminen on nykyihmiselle hieman hankala. Se tuo mieleen taivaan paikkana. Ajatuksena on kuitenkin se, että Jeesus jätti ihmiskunnan ajallisessa muodossa.

Helatorstaita vietetään nykyisin 10 päivää ennen helluntaita. Helatorstai kuuluu ortodoksisen kirkon 12 suuren juhlan joukkoon.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

8.5.2016 Äitienpäivä (kansallinen)

Äitejä muistetaan ja hellitään äitienpäivänä, jota vietetään aina toukokuun toisena sunnuntaina. Moni äiti saa vuoden mukavimman herätyksen, kun lapset tulevat toivottamaan hyvää äitienpäivää itse tehdyllä kortilla. Äitejä muistetaan myös kukin. Suomessa on vietetty äitienpäivää jo miltei 100 vuotta, vuodesta 1918.

Lisätiedot:

Perinteisesti äitienpäivänä on kerätty äideille kimppu valkovuokkoja, jotka kukkivat Suomessa aina äitienpäivän aikoihin. Monien perheiden perinteisiin kuuluu aamupalan vieminen äidille vuoteeseen ja itse tehty kortti.

Äitienpäivän vietto on alkanut alun perin Yhdysvalloista 1900-luvun alkupuolelta. Äitienpäivän ajankohta vaihtelee maittain.

Lähteitä: Wikipedia

15.5.2016 Helluntaipäivä (kristinusko)

Kristityt uskovat, että kristillinen kirkko syntyi helluntaina. Raamatun mukaan Pyhä Henki laskeutui tuolloin Jeesuksen seuraajien päälle ja 3000 ihmistä otti kasteen. Entisaikaan helluntaina tehtiin myös lemmentaukoja. Sanonta kuului "Jos ei heilaa helluntaina, ei koko kesänä." Sääksmäen Ritvalassa vietetään helluntaina Helkajuhlaa, jossa nuoret neidot kulkevat kulkueessa laulaen kalevalamittaisia Helkavirsiä.

Lisätiedot:

Helluntaita vietetään pyhän hengen vuodattamisen ja kristillisen kirkon perustamisen muistoksi. Sitä kutsutaan myös kirkon syntymäpäiväksi. Helluntain vietto sijoittuu 50 päivää pääsiäisestä ja kymmenen päivää helatorstaista eli kymmenen päivää Kristuksen taivaaseen astumisen jälkeen. Helluntain merkitys Pyhän Hengen juhlaa tulee Raamatun kertomuksesta Pyhän Hengen vuodattamista Jeesuksen seuraajille ja opetuslapsille. Kristus oli luvannut lähettää opetuslapsilleen toisen lohduttajan. Tämä toteutui Jerusalemissa, kun opetuslapset kuuluivat tuulen humahduksen ja näkivät tulisten liekkien muodossa Pyhän Hengen laskeutuvan heidän päälleen. Apostolien tekojen helluntaikertomuksessa kaikki Jerusalemissa olleet ihmiset saivat Pyhän Hengen vaikutuksesta kuulla pelastussanomaa omalla kielellään äidinkielestään riippumatta. Tuona päivänä kolme tuhatta ihmistä otti kasteen. Katolisessa kirkossa helluntaita seuraavana päivänä alkaa ns. tavallinen aika.

Pyhän Hengen tavallisimpia vertauskuvia kristillisessä taiteessa ovat kyyhkynen ja tulen liekki. Jos liekkiä on 12, niillä viitataan Apostolien tekojen helluntaikertomukseen. "He näkivät tulen lieskoja, kuin kieliä, jotka jakoutuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle" Apt 2:3. Kirkollisissa rakennuksissa liekki tavataan usein kirkkojen tornien ja kellotapulien muotoina. Paremmiin muotoon tunnetaan nimellä "sipulitorni."

Suomalaisessa kansanperinteessä nostatettiin helluntaina lempeä helluntaisaunoilla sekä nuorison yhteisleikeillä, lauluilla ja tansseilla.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat, USKOT-foorumien kalenteri: www.uskot-resa.fi

21.5.2016 Vesak (buddhalaisuus)

Buddhan syntymäpäivä on kaikille buddhalaisille vuoden suurin juhla. Temppeleihin tuodaan kukkia ja värikkäitä lyhtyjä ja lapsi-Buddhaa esittäviä patsaita laitetaan esille. Lapset sytyttävät kynttilöitä ja ojentavat kukkia Buddhan kunniaksi. Suku ja ystävät kokoontuvat syömään juhlaherkuja. Myös musiikki ja runot kuuluvat tähän iloiseen päivään, jolloin muistetaan sekä Buddhan syntymää että hänen valaistumistaan.

Lisätiedot:

Vesak on tärkein vuotuinen buddhalainen juhla ja sitä vietetään toukokuussa Buddhan eli Siddharta Gautaman syntymän ja valaistumisen kunniaksi. Perinteisen käsityksen mukaan Buddha syntyi intialaisen kalenterin neljännen kuun täydenkuun aikaan, joka vastaa kiinalaisessa kalenterissa suunnilleen toukokuuta, tämäkin vaihdellen vuosittain.

Vesak-päivänä temppeelit ja kodit koristellaan kukkasin. Monissa maissa on tapana vieraila temppeleissä sekä esittää näytelmiä Buddhan elämästä. Laulu, tanssi ja rukoileminen on tärkeä osa vesak-juhlaa. Myös Buddhan pesuseremonia, jossa veden valuttaminen erityisesti vastasyntyntä Buddhaa esittävien patsaiden olkapäille muistuttaa mielen harhoista puhdistautumisesta, on yleinen. Lahjoja viedään temppeleihin ja annetaan Buddha-patsaille. Tällä osoitetaan kiitollisuutta ja kunnioitusta Buddhan elämälle ja opetuksille.

Juhlinta vaihtelee maittain. Thaimaassa valmistetaan erityisiä vesak-lyhtyjä paperista ja puusta. Paikoittain pidetään myös seremonioita, joissa häkkilintuja päästetään vapaaksi. Tämä symboloi huolista irti päästämistä. Kiinassa perinteiset elementit, kuten tanssivat lohikäärmeet ovat tulleet osaksi vesak-juhlintaa. Vietnamin puhutaan vesak-kaudesta, koska juhlinta ja juhlamieli voi kestää kokonaisen kuukauden. Vesak-kauden aikana monet maallikot syövät pelkästään kasviksia. Tämä on harjoitusmetodi, jolla pyritään puhdistamaan mieli epäpuhtauksista. Joissakin maissa, kuten esimerkiksi Intiassa, vesak on kansallinen pyhäpäivä.

KESÄKUU 2016

7.6.-6.7.2016 Ramadan paasto (islam)

Ramadan-kuukausi on paastonaika, jolloin muslimit pidättäytyvät ruoasta ja juomasta aamunsarastuksen ja auringonlaskun välillä. Auringon laskiessa perhe kokoontuu iftar-aterialle ja ennen aamunsarastusta suhur-aterialle. Paastoon kuuluu rukoilu ja Koraanin lukeminen. Mieli puhdistetaan ja keskitytään elämään Jumalan tahdon mukaisesti – muiden auttaminen sekä köyhistä ja sairaista huolehtiminen on tärkeää. Lapset ja sairaat eivät paastoa.

Lisätiedot:

Ramadan vietetään islamilaisen kalenterin yhdeksäntenä kuukautena. Ramadan, kuten muutkin islamilaiset kuukaudet alkavat kun kuunsirppi näkyy taivaalla. Kuukausi kestää 29–30 päivään ja loppuu uuden kuun tulemiseen. Ramadan-kuukautena muslimit ympäri maailman paastoavat. Islamin harjoittaminen perustuu viiteen pilariin, joista paasto on neljäs. Muita pilareita ovat uskontunnustus, rukous, almuvero ja pyhiinvaellus.

Ramadan-kuukautena paasto, jonka aikana ei syödä eikä juoda, edes vettä, alkaa aamunsarastuksesta ja päättyy auringonlaskuun. Ennen aamunsarastusta syödään paastoa edeltävä suhur-ateria. Auringonlaskun jälkeen paasto rikotaan iftar-aterialla. Paastopäivien illat ovat jokapäiväisiä juhlia.

Ramadanina pyritään välttämään kaikkia paheita ja luopumaan ruumiin tarpeista päiväsaikaan. Paaston tarkoitus on opettaa kestävyyttä ja kärsivällisyyttä sekä vahvistaa uskoa. Paastoaminen puhdistaa sielun sekä ruumiin. Paasto auttaa ymmärtämään vähäosaisia ja tuntemaan myötätuntoa heitä kohtaan. Paastovelvollisuus koskee kaikkia terveitä murrosiän ylittäneitä muslimeita. Sairaot, raskaana olevat ja vanhukset eivät paastoa. He voivat sen sijaan antaa almuja köyhille.

Ramadanina luetaan paljon Koraania. Monet lukevat Koraanin kokonaan läpi, jopa useita kertoja. Ramadan-kuun iltoina moskeijoissa pidetään pitkiä yhteisrukouksia, tarawih-rukouksia. Ensimmäisten Koraanin jakeiden uskotaan ilmestyneen profeetta Muhammadille juuri ramadan-kuukautena. Ramadanin tärkeintä yötä, kutsutaan nimellä lailat ul qadr, joka on suomeksi voiman yö. Silloin monet muslimit rukoilevat läpi yön.

Ramadan-paasto päättyy id al fitr juhlaan. Muslimit eivät juhlista vain paaston päättymistä vaan he myös kiittävät Jumalaa avusta, jota he ovat saaneen viimeisen kuukauden aikana. Juhla alkaa heti kun ensimmäiset merkit uudesta kuusta näkyvät taivaalla. Id al fitr on myös anteeksiannon ja sovituksen aikaa. Tataarit kutsuvat id al fitriä nimellä bayram, turkkilaiset ja albaaninkieliset nimellä bajram.

12.-13.6.2016 Shavuot (juutalaisuus)

Shavuot on myös juutalainen sadonkorjuujuhla. Israelissa juhlitaan silloin ensimmäisen vehnäsadon kypsymistä. Synagogat koristellaan vehmailla lehväksillä ja lehdillä. Shavuotina juutalaiset muistavat sitä, kuinka Mooses sai laintauulut Siinain vuorella. Juhlan toisena päivänä luetaan vainajien muistoksi Mazkir-rukous.

Lisätiedot:

Shavuot eli viikkojuhla on yksi kolmesta niin kutsutusta pyhiinvaellusjuhlasta. Pyhiinvaellusjuhlit muistuttavat kaikki tavallaan Egyptin orjuudesta vapautumisen jälkeisestä erämaavaelluksesta. Kaksi muuta pyhiinvaellukseen liittyvää juhlaa ovat pesach ja shavuot.

Shavuot-juhlalle on kolme merkitystä. Jumala antoi Moosekselle erämaavaelluksella laintauulut ja Tooran, minkä vuoksi se on myös opiskelun juhla. Toinen ja kolmas syy liittyy maanviljelyyn. Toisena syynä on, että pesachista alkanut omerin laskeminen saadaan vehnäsadon kypsymisen myötä shavuotina päätökseen. Sen lisäksi kerätään kevään ensimmäiset hedelmät. Viljatuotteiden ja hedelmien syönti kuuluukin olennaisena osana shavuotin juhlintaan.

Juhla muistuttaa lähimmäisen hyväksymisen tärkeydestä. Juhlan aikaan luetaan Toorasta Ruutin kirja, jossa juutalaiseksi kääntyneestä Ruutista kasvaa kunnioitettu henkilö yhteisönsä. Ihmisen syntyperällä ei ole juutalaisuuden mukaan merkitystä, vaan hänet punnitaan tekojensa pohjalta.

Lähteitä: USKOT-foorumin kalenteri: www.uskot-resa.fi

24.6.2016 Pyhän Johannes kastajan päivä (kristinusko, kat., ort.)

Johannes Kastajan päivä on perinteisesti ollut kristityille tärkeä juhlapäivä. Johannes oli profeetta, joka saarnasi ja kastoi ihmisiä Jordan-virrassa. Hän kastoi myös Jeesuksen.

Johanneksesta on johdettu paljon suosittuja miesten nimiä eri kieliin. Esimerkiksi kaikki ne, joiden nimi on Johannes, Johan, Jussi, Ivan tai Juan viettävät tänään nimipäiviään.

Lisätiedot:

Johannes Kastaja on tärkeä kristillinen hahmo. Johannes Kastaja muun muassa kastoi Jeesuksen Jordan virrassa. Kristityt pitävät häntä Vanhan testamentin ilmoittamana Jeesuksen edeltäjänä. Sekä Uuden testamentin evankeliumit että Koraani pitävät häntä profeettana.

Katolinen kirkko on omistanut Johannes Kastajalle vuodessa useita päiviä. Reformaation jälkeen niistä säilyi Suomen evankelis-luterilaisessa perinteessä vain hänen syntymäjuhlaansa eli juhannus 24.6, jota on vietetty 400-luvun alkupuolelta lähtien. Juhannuksen ajankohta johtuu siitä, että Luukkaan evankeliumiin (1:26,36) pohjautuvan legendan mukaan Johannes Kastaja syntyi puoli vuotta ennen Jeesusta. Tosin oikea päivä olisi tässä 25.6, mutta 24.6 perustuu vanhaan roomalaiseen kalenteritraditioon.

Ruotsissa ja Suomessa juhannusta on vuodesta 1955 lähtien vietetty 20. ja 26.6 välisenä lauantaina. Useimmissa muissa maissa se ei ole yhteiskunnallinen vapaapäivä.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat

25.6.2016 Juhannuspäivä (kansallinen)

Tänään juhlietaan vuoden valoisinta aikaa uusilla perunoilla, tillillä, tuoreella kalalla ja mansikoilla. Oven pieleen on ollut tapana tuoda koristeeksi nuoret juhannuskoivut.

Juhannuksena käydään usein juhannustansseissa ja katsomassa kokkoa. Monissa suomenruotsalaisissa kylissä pystytetään juhannussalko ja tanssitaan sen ympärillä. Vanhan kansanuskomuksen mukaan juhannusyönä voi nähdä unessa tulevan puolisonsa, jos kerää seitsemän erilaista kukkaa ja laittaa ne tyynynsä alle.

Lisätiedot:

Juhannuksella on Suomessa Johannes Kastajan juhlan lisäksi kansanomaisen merkitys. Juhannus tarkoittaa valon ja keskikesän juhlaa, jota vietetään kesäkuussa kesäpäivänseisauksen tienoilla. Suomessa, Ruotsissa ja Baltian maissa juhannus on ollut alun perin muinaisuskontoon liittyvä juhla. Monet kristilliset kirkkokunnat viettävät juhannusta Johannes Kastajan syntymäpäivänä, mistä tulee nimi juhannus. Kautta Suomen on ollut tapana tuoda juhannuksena kotiin sisälle koivuja ja pystyttää ne ulko-oven kummallekin puolelle. Aattoiltana syttyvät myös juhannuskokot. Entisaikaan kansan mielissä keskikesän juhlaan on liittynyt uskomuksia ja toivomuksia karjaonnesta. Juhannukseen luonnonjuhlaan kuuluvat Ruotsissa ja Suomessa ruotsalaisseuduilla koristellut juhannussalot. Kevään ja alkukesän juhliin on kansanperinteessä liittynyt erilaisia lemmentaikoja. Erityisen tavallisia ne ovat olleet juhannusyönä. Taustalla on myös toivomus, että elämästä tulisi onnellinen.

Lähteitä: Pentti Lempiäinen: Pyhät ajat

27.6.-6.7.2016 Lailat al qadr (islam)

Yötä jona Koraani ilmestyi profeetta Muhammedille, muslimit kutsuvat nimellä lailat al qadr "Koraanin yö" tai "voiman yö". Koska yön ajankohdasta ei ole täyttä varmuutta, muslimit pyrkivät omistautumaan rukouksille ja muulle Jumalan palvelemiselle ramadan-kuun kaikkina kymmenenä viimeisenä yönä.

Lisätiedot:

Sanotaan, että Koraanin ensimmäiset jakeet (96:1-5) ilmoitettiin profeetta Muhammadille ramadanin 21. yönä. Toisaalta Muhammadin perimätiedon (hadith) mukaan se voi olla jonakin muunakin parittomana yönä ramadanin kymmenenä viimeisenä päivänä. Sen tähden lailat al qadr vietetään 10 viimeistä ramadanin yötä. Tämän yön aikana rukoillaan enemmän kuin muina ramadanin öinä tai muina aikoina. Al qadr tarkoittaa suomeksi voimaa, valtaa tai kaikkivaltiutta. Koraanin mukaan al qadr -yönä suoritettavat jumalanpalvelukset ovat erittäin arvokkaita. Suura 97:3-5:

"Siunattu yö on arvokkaampi kuin tuhat kuukautta. Silloin laskeutuvat enkelit ja suuri henki Herransa käskyn mukaan kaikenlaisiin tehtäviin. Silloin vallitsee rauha ja kestää aamunkoittoon saakka."

Lähteitä: www.islam-opas.com, Suomen islaminopettajien liitto, USKOT-foorumien kalenteri www.uskot-resa.fi

HEINÄKUU 2016

7.7.-9.7.2016 Id al fitr (islam)

Id al fitr on muslimeille iloinen juhla, jolloin kaikille riittää hyvää ruokaa ja makeita herkkuja. Paastokuukausi ramadan on päättynyt, vanhat kaunat unohdettu ja riidat sovittu. Juhla kestää kolme päivää, jolloin perhe kokoontuu, käydään muistamassa vainajia haudoilla ja tavataan kaikkia mahdollisia sukulaisia, naapureita ja ystäviä. Lapset saavat rahaa, uusia vaatteita ja lahjoja. Toisille toivotetaan: id mubarak, onnellista juhlaa!

Lisätiedot:

Id al fitr on paastonpäättymisjuhla. Sitä juhlietaan, kun paastonaika eli ramadan-kuukausi on ohitse. Arabiankielinen termi id al fitr tarkoittaaakin aterijuhlaa. Id al fitr on yksi muslimien tärkeimpiä juhlia.

Muslimit kiittävät silloin Jumalaa avusta, jonka he ovat saaneen paaston aikana. Juhla alkaa heti, kun ensimmäiset merkit uudesta kuusta näkyvät taivaalla. Tästä syystä juhlan ajankohta saattaa vaihdella hieman alueittain. Juhlinta kestää kolme päivää. Id al fitr on myös anteeksiannon ja sovituksen aikaa.

Ensimmäisenä id-päivänä paastoaminen on kielletty. Se on myös kaikkein tärkein juhlapäivistä. Aamulla auringonnousun jälkeen muslimit rukoilevat yhteisen id-rukouksen. Lyhyen rukouksen jälkeen pidetään vielä saarna. Ennen rukouksen alkamista maksetaan almu zakat al fitr, jotta vähempiosaiset pääsevät mukaan juhlintaan. Almuna annetaan yhden päivän ruokaan käytettävä rahamäärä. Muslimit aloittavat usein päivän pukeutumalla parhaimpiinsa sekä menemällä moskeijaan. Moskeijoissa sekä piholla pidetään erilaisia tilaisuuksia. Id al fitr huipentuu juhla-ateriaan, jota syödään yhdessä ystävien ja sukulaisten kesken. Silloin annetaan myös lahjoja lapsille. Suomessa lahjoja vaihdetaan myös ystävien kesken. Lahjanannolla ei ole kuitenkaan uskonnollista merkitystä ja lahjanannon perinteet vaihtelevat paikoittain. Monissa muslimimaissa lapset saavat id:nä [iidinä] uudet vaatteet ja rahaa.

Kaikille id al fitr -juhlaa viettäville toivotetaan "Id mubarak", eli siunattua juhlaa. Id al fitriä kutsutaan myös termillä bayram, jota turkin- ja albaaninkieliset käyttävät.

Lähteitä: Milena Parland: Juhlitaan yhdessä, USKOT-foorumien kalenteri www.uskot-resa.fi

19.7.2016 Asalha Puja (buddhalaisuus)

Asalha puja on yksi Theravada-buddhalaisuuden tärkeimmistä juhlista. Sitä vietetään Buddhan ensimmäisen opetuspuheen, eli dharman pyörän liikkeelle panemisen sutran muistoksi. Päivää juhlistetaan viemällä temppeleihin almuja sekä kukkia, kynttilöitä ja suitsukkeita uhrilahjoja ja kuuntelemalla munkkien opetusta ja rukouslaulua.

Lisätiedot:

Buddhan opetuspuhe piti sisällään 4 jaloa totuutta: jalo totuus kärsimyksestä, jalo totuus kärsimyksen syystä, jalo totuus kärsimyksen lakkaamisesta ja jalo totuus kärsimyksen lakkaamiseen johtavasta tiestä. 4 jaloa totuudet pitävät sisällään buddhalaisuuden ydinopetuksen.

Lähteitä: Suomen Buddhalainen Unioni, Wikipedia

5. Lähde- ja muuta kirjallisuutta

Juhlapäivien kuvauksissa käytettyjä lähteitä:

Bringelius, Nils-Arvid: *Årets feststeder*. LT.s förlag 1988.

Harviainen, Tapani & Karl-Johan Illman (toim.): *Juutalainen kulttuuri*. Otava 1998.

Hirvonen, Heidi & Timo Vasko (toim.): *Hyvä tietää islamista: kirkko ja islam*. Kirkko ja islam - julkaisuja nro1. Kirkkohallitus: Helsinki.

Lempiäinen Pentti: *Pyhät ajat*. Kirjapaja 2008. 6. uudistettu painos.

Lönnqvist Bo: *Och nu är det jul*. Schildts 2005.

Naso, Paolo: *È festa!* Una pubblicazione della Consulta delle religioni presso il Comune di Roma Edizioni con nuovi tempi 2006.

Multireligiösa almanackan 2012-2015. Sensus Studieförbundet, Stockholm.

Oja, Heikki: *Aikakirja* 2007. Helsingin yliopiston almanakkatoimisto.

Kirjallisuutta juhlista:

Helakisa, Kaarina & Leena Lumme : *Suomen lasten juhlakirja*. Otava 2012.

Herlitz, Gillis: *Morsdag, Eid al Fitr och några andra svenska feststeder*. Uppsala publishing house 2006.

Korolainen, Tuula, Riitta Tulusto & Maija, Hurme : *Lasten oma vuosikirja*. Lasten Keskus 2014.

Kotka, Riikka: *Kaiken maailman juhlat*. Kustannus Oy Pieni Karhu 2007.

Lönnqvist, Bo: *Och nu är det jul*. Schildts 2005.

Modeus, Martin: *Tradition och liv*. Verbum 2000.

Parland Milena: *Juhlitaan yhdessä!* Schildts 2010.

Digitaalisia lähteitä:

BBC Multicultural Calendar: www.bbc.co.uk/religion/tools/calendar/

USKOT-foorumin kalenteri www.uskot-foorumi.fi

Kulttuuriperintökasvatuksen seuran Kulttuurin vuosikello

Oppiminen YLE, oppiminen.yle.fi

BBC Study / Religions

Wikipedia

evl.fi

ortodoksi.net

katolinen.fi

Helsingin juutalaisen seurakunnan sivut: <http://www.jchelsinki.fi/>

Judiska församlingen i Stockholm:

<http://www.jfst.se/judendom/hogtider.php?title=Judiska+h%F6gtider>

suomenshiiamuslimit.org/toiminta.php

Islamilainen kalenteri: <http://www.islamopas.com/kalender.html>

kiinalainenvuosi.fi

[ykliitto.fi/](http://yكليitto.fi/)

6. Kalenterin nettiversion käyttöopas

Verkkokalenterin toiminnallisuudesta

- Kalenteria klikattaessa tulee esiin kuluvan kuukauden näkymä. Jokaiselle kuukaudelle on valittu siihen osuva juhla kalenterikuukauden kuvasivuksi. Juhlasta kerrotaan lyhyellä esittelyllä, pitemmällä lisätietotekstillä ja kuvalla. Lisäksi sivulla on kuva jostain ao. kulttuuriseen tai uskonnolliseen perinteeseen liittyvästä paikasta Helsingissä.
- Kaikki kalenteriruudukkoon merkittyjen juhlapäivien ja merkkipäivien nimet ovat linkkejä, joita klikkaamalla sivun vasempaan laitaan avautuu lyhyt kuvaus juhlasta ja kyseiseen juhlaan mitenkään liittyvätön taustakuva lapsista.
- Juhlien kuvauksissa on kerrottu jotain juhlan merkityksestä ao. perinteessä, mutta niissä on kuvattu myös juhliin liittyviä tapoja ja muuta juhlien viettoa sekä juhlaan liittyvän perinteen eri kerrostumia.
- Lyhyen tekstin loppuun sijoitetusta + Lisätietoja -linkistä avautuu lisätietoa opettajille ja isommille koululaisille.

- Kuukaudesta toiseen voi siirtyä klikkaamalla eri kuukausia kalenteriruudun yllä. Kalenteri avautuu aina meneillään olevaan kuukauteen.
- Hakuominaisuus: Kalenteriin merkityjä juhlia ja päiviä voi hakea juhlan nimellä, sekä perinteen perusteella: kansalliset, kristilliset, juutalaiset, islamilaiset, buddhalaiset, hindulaiset ja Krishna-tietoisuuden sekä muut juhlapäivät.
- Juhlien ja paikkojen kuvat suurenevät niitä klikkaamalla.

7. Tekijät, palaute ja yhteystiedot

Jenni Ala-Peijari, Heli Kannasvuo, Riitta Latvio (FOKUS ry, info@kulttuurifoorumi.fi) sekä **Milena Parland ja Ellu Öhman** (Ad Astra rf, www.festar-juhlavuosi.info) ja **Johan Lindberg** (kääntäjä).

Julkaisualusta: Mikael Johansson (Ecredo Oy, mikael.johansson@ecredo.fi) ja **Riitta Latvio** (FOKUS ry, info@kulttuurifoorumi.fi)

Kalenteritekstit kirjoitti koko työryhmä.

Tekstien suhteen saimme kirjoitus- ja kommentointiapua seuraavilta asiantuntijoilta: Anna Saurama (SUOL ry), Silja Lamminpää-Vartia (varhaiskasvatus ja dialogi), Suaad Onniselkä (Suomen islaminopettajien liitto), Harriet Haras (Helsingin juutalainen seurakunta), Tapio Paljakka (Krishna-liike), Saiphan Koponen (Suomen thai-yhteisö), Myhue Vo (Suomen vietnamilainen yhteisö), Mikko Koponen (Suomen Buddhalainen Unioni), Heikki Huttunen (Suomen ekumeeninen neuvosto), Juha Luodeslampi (Kirkkohallitus), Marko Tervaportti (Katolinen tiedotuskeskus), Sirpa Okulov (Suomen ortodoksinen kirkko), Ukri Pulliainen (Filosofian ja ET-opettajat), Anja Toivola-Stambouli (USKOT-foorumi) ja Pentti Pieski (City-Sámit ry). **Kiitokset teille arvokkaasta vapaaehtoispanoksestanne kalenterin eteen!**

Helsingin opetusvirastosta hankkeeseen ovat osallistuneet: Anna Matikainen, Sari Ahola, Veera Vilkama ja Camilla Zakowski.

Lisäksi haluamme kiittää rahoittajia: Jenny ja Antti Wihurin säätiö, Svenska Kulturfonden ja Helsingin Opetusvirasto.

Kalenterista voi antaa palautetta osoitteessa:
http://www.juhlakalenteri.fi/lisatietoja/palaute_ja_yhteystiedot